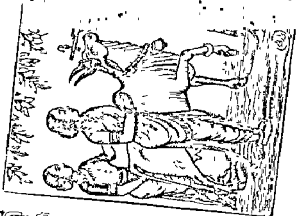

॥ ॐ श्रीगोपालो जयति ॥ विज्ञापनम् ॥

आर्यदेशनिवासियोंकों मैं प्रार्थना करता हूं, कि स्वधर्मरक्षक हरिगुरुके भक्त स्वजनमनुष्य इस पुस्तकको सदा सेवन करें और भक्ति श्रद्धासे इसका पाठ करे. श्रीगोपाल गोनाम (इंद्रियोंके) पालन करनेवाले जो सच्चिदानन्द (सत् चित् आनन्दस्वरूप) श्रीकृष्णपरमात्मा देव सर्वानन्द (संपूर्ण सुखके देनेवाले) जो गोपालजी महाराज हैं उनके पंचांग नाम (पटल, पद्धति, सहस्रनाम, कवच, स्तवराज, ये पांच हैं) ये कहींभी

अबतक छापे नहीं थे· सो श्रीवैद्य कमलशरण गोस्वामी काशीनिवासीने हमको प्रसन्नतासें दिये· जो आप सालेमावादके श्रीजीके शिष्य होये तों ए अमूल्य वस्तुकों छापके प्रगट कर जाते· यह पुस्तक वाचनेसें अनेक स्वजन मनुष्यकों सुख प्राप्त होय (आनन्द होय), पहले धनसंतानकरके सुख होय, अंतसमयमें कल्याण होय, (मुक्ति होय) सादृश श्रीवृन्दावनमें ब्रह्मचारि (गिरधारिदासजी)नें गोपालजीके कृपासें सर्वानंदकों प्राप्त भए यह अमूल्यरत्न स्वार्थ परमार्थवालेकों श्रेयस्कर हे ऐसा विज्ञापनावालेका अभिप्राय हे·

श्रीमन्नित्यकुंजविहारिराधाकृष्णौ विजयेतेतमाम् ॥

॥ अथ पटलं लिख्यते ॥ कृष्णायपदमाभाष्य गोविंदाय ततः परम् ॥ गोपीजनपदस्यांते वल्लभाय द्विधा विधिः ॥ १ ॥ कामबीजादिराख्यातो मनुरष्टादशाक्षरः ॥ अष्टार्णश्च दशार्णश्च उक्तो मंत्रो यथाविधि ॥ २ ॥ शक्तिं श्रीं पूर्वकोष्ठा दशार्णो विंशतिवर्णकः ॥ स्मर कृष्णाय ठद्वंद्वं षडर्णमनुरीरितः ॥ ३ ॥ प्रणवं हृदयं कृष्णं ङेंतमुक्त्वा ततः परम् ॥ तादृशं देवकीपुत्रं हुंफट्स्वाहासमन्वितम् ॥ ४ ॥ षोडशाक्षरमंत्रोऽयं गोविंदस्य समीरितः ॥

श्रीमन्मुकुंदचरणं सदेति शरणं ततः ॥ ५ ॥ अहं प्रपद्य इत्युक्तो मुकुंदोऽष्टादशाक्षरः ॥ पंचांतको धरासंस्थो मनुर्विदुविभूपितः ॥ ६ ॥ पिंडवीजमिति प्रोक्तं सर्वसिद्धिप्रदायकम् ॥ पिंडं रतिपतेर्वीजं नमो भगवते ततः ॥ ७ ॥ नंदपुत्राय बालादिवपुषे श्यामलाय च ॥ गोपीजनपदस्यांते वल्लभाय द्विधाविधिः ॥ ८ ॥ अनुष्टुप्स समाख्यातो गोपालस्य जगत्पतेः ॥ गोपालायाग्निजायाय षडक्षर उदाहृतः ॥ ९ ॥ कृष्णगोविंदकौ ङेंतौ सप्तवर्णो मनुर्मतः ॥ श्रीशक्तिमाराः कृष्णाय मारः सप्ताक्षरोऽप-

रः ॥ १० ॥ क्लींग्लौंक्लींश्यामलांगाय नतिः स्याद्द-
शवर्णकः ॥ चक्रीवामनसर्गौ च मनुरेकार्णकः स्मृ-
तः ॥ ११ ॥ काममिंद्रश्च माया च ल च लांछित-
मस्तकः ॥ एकवर्णो मनुः प्रोक्तः काममंत्रपुरोहि-
तः ॥ १२ ॥ एतत्पूर्वं हृषीकेशं चतुर्थ्यंतं नमःप-
दम् ॥ अष्टवर्णो मनुः प्रोक्तः सर्वेषां हृदये स्थितः
॥ १३ ॥ ऐं वाग्भवं कामबीजं च कृष्णाय सुरसुं-
दरी ॥ गोविंदं ङेयुतं चैव रमाबीजमनंतरम् ॥१४॥
दशाक्षरं ततः पश्चात्सौबीजं तदनंतरम् ॥ द्वाविं-
शत्यक्षरो मंत्रः सर्वसिद्धिप्रदायकः ॥१५॥ कामं मा-

यां च लक्ष्मीं च दशार्णं च ततः परम् ॥ त्रयोदशार्णो मंत्रो वै प्रोक्तः सर्वसमृद्धिदः ॥१६॥ कामं लक्ष्मीं च मायां च जयकृष्णपदद्वयम् ॥ मायां लक्ष्मीं तथा कामं जयं देहि पदद्वयम् ॥ १७ ॥ चतुर्विंशत्यक्षरात्मा स्वाहांतो मनुरीरितः ॥ कामं पिंडं तथा लक्ष्मीं गोपालाय ततः परम् ॥ १८ ॥ लक्ष्मीं पिंडं तथा कामं गोविंदायपदं तथा ॥ कामं पिंडं तथा लक्ष्मीं स्वाहांतः प्रणवादिकः ॥ १९ ॥ इति सनत्कुमारीये षष्ठपटलम् ॥ ॥ अथ गोपालपद्धतिर्लिख्यते ॥ रात्रेः पश्चिमयामस्य मुहूर्तो यस्तती-

यकः ॥ स ब्राह्म इति विज्ञेयो विहितः संप्रबोधने ॥ १ ॥ ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय स्वमूर्ध्नि श्रीगुरुं स्मरेत् ॥ आनंदमानंदकरं प्रसन्नं ज्ञानस्वरूपं निजभावयुक्तम् ॥ योगींद्रमीड्यं भवरोगवैद्यं श्रीमद्गुरुं नित्यमहं नमामि ॥ १ ॥ ततः श्रीकृष्णं स्मरेत् ॥ नमामि राधापतिपादपल्लवं वदामि राधापतिनाम निर्मलम् ॥ भजामि राधापतितत्त्वमक्रियं करोमि राधापतिसेवनं मुदा ॥ २ ॥ इति पठन् ॥ उत्थितो यथावत् ॥ ततः पृथ्वीं प्रणमेत् ॥ समुद्रमेखले देवि पर्वतस्तनमंडले ॥ विष्णुपत्नि

नमस्तुभ्यं पादस्पर्शं क्षमस्व मे ॥ इति पृथ्वीं संप्रार्थ्य श्वासानुसारेण भूमौ पादौ विनिक्षिपेत् ॥ शौचाचमनदंतधावनानि विधाय स्नानार्थं तीर्थे गच्छेत् ॥ तत्र पाणिपादौ प्रक्षाल्याचम्य ॥ ॐअद्य श्रीकृष्णप्रीत्यर्थं तांत्रिकस्नानमहं करिष्ये इति संकल्पः ॥ शिरसः पादपर्यंतं मृदमालिप्य निमज्ज्योन्मज्ज्य सूर्यमंडलमवलोक्य ॥ ब्रह्मांडोदरतीर्थानि करैः स्पृष्टानि ते रवे ॥ तेन सत्येन मे देव तीर्थं देहि दिवाकर ॥ १ ॥ इति प्रार्थ्य अंकुशमुद्रया ॥ ॐ गंगे च यमुने चैव गोदावरि सरस्व-

ति ॥ नर्मदे सिंधु कावेरि जलेऽस्मिन्संनिधिं कुरु ॥
इति तीर्थान्यावाह्य जले एकीकृत्य संपूज्य नमस्कृ-
त्य मूलमंत्रं पठन् ॥ निमज्ज्योन्मज्ज्य कुंभमुद्रयात्मानं
एकादशवारं मूलेनाभिषिंचेत् ॥ जलेन तिलकाच-
मने कृत्वा मूलमुच्चार्य श्रीकृष्णं तर्पयामि ॥ इत्यंज-
लित्रयेण तर्पयेत् ॥ तीरमागत्य शुद्धे वाससी मूल-
मंत्रेण प्रोक्ष्य धेनुमुद्रां प्रदर्श्य परिधाय मूलमंत्रेण
द्वादश तिलकान् कृत्वा तांत्रिकीं संध्यां कुर्यात् ॥
ॐनम इति दक्षिणहस्तेन जलमादाय वामेनाच्छा-
द्य मूलमंत्रेण त्रिवारमभिमंत्र्य पिबेत् ॥ त्रिराचम्य

पुनः दक्षिणहस्तेन जलमादाय वामेनाच्छाद्य मूलमंत्रेण सकृदभिमंत्र्य तज्जलं वामहस्ते निक्षिप्य तदंगुलिविवरजलबिंदुभिः शिरसि प्रोक्षयेत् ॥ पुनस्तथैव जलमादाय वामेनाच्छाद्य सकृदभिमंत्र्य दक्षिणनासारंध्रेणाघ्राय तज्जलं शरीरांतर्गतं तेन सर्वं कलुषमाक्षालितं तत्कृष्णवर्णं भूत्वा वामनाड्या निर्गतं हस्ते आगतं विभाव्य वामभागे कल्पितवज्रशिलायामस्त्राय फट् इति मंत्रेणास्फालयेत् ॥ ततो मंत्रांते सूर्यमंडलस्थाय श्रीकृष्णाय इदमर्घ्यं समर्पयामि इत्यंजलित्रयं दद्यात् ॥ ततो

गायत्रीं जपेत् ॥ ॐ गोपालाय विद्महे गोपीवल्लभाय धीमहि ॥ तन्नः कृष्णः प्रचोदयात् ॥ ॐ गोपालाय अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ विद्महे तर्जनीभ्यां नमः ॥ गोपीवल्लभाय मध्यमाभ्यां नमः ॥ धीमहि अनामिकाभ्यां नमः ॥ तन्नः कृष्णः कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥ प्रचोदयात् करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ इति करन्यासः ॥ ॐ गोपालाय हृदयाय नमः ॥ विद्महे शिरसे स्वाहा ॥ गोपीवल्लभाय शिखायै वषट् ॥ धीमहि कवचाय हुम्॥तन्नः कृष्णः नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ प्रचोदयात् अस्त्राय फट् ॥ इति विन्यस्य अष्टोत्तर-

शतवारमष्टाविंशतिर्वा जपेत् ॥ इति त्रिषु का-
लेषु संध्याविधिः ॥ जपांते जलमध्ये अष्टदलं पद्मं
लिखित्वा तत्र कामबीजं विलिख्य ॥ ॐ गुरूंस्त-
र्पयामि ॥ परमगुरूंस्तर्पयामि ॥ महागुरूंस्तर्प-
यामि ॥ अस्मद्गुरूंस्तर्पयामि ॥ नारदादिदेवर्षींस्त-
र्पयामि ॥ पूर्वसिद्धांस्तर्पयामि ॥ भागवतांस्तर्पया-
मि ॥ ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूतात्मने वा-
सुदेवाय सर्वात्मने योगपद्मपीठात्मने नमः ॥ यो-
गपीठात्मकं श्रीकृष्णं तर्पयामि ॥ इति कर्णिका-
यां श्रीकृष्णं ध्यात्वा ॥ मूलमंत्रांते श्रीकृष्णं त-

र्पयामि ॥ इति अष्टाविंशतिवारं तर्पयेत् ॥ इति संतर्प्य नमस्कुर्यादिति तर्पणम् ॥ अथ स्तोत्रं पठन्मौनी वा गृहं प्रति व्रजेत् ॥ पाणिपादौ प्रक्षाल्याचम्य दक्षिणपादेन देहलीमस्पृशन् देवगृहं प्रविशेत् ॥ तत्रासनमास्तीर्य ॥ ॐ आधारशक्तिकमलासनाय नमः इति धेनुमुद्रां प्रदर्श्य आसने उपविश्य ॥ ॐ पृथ्वि त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ॥ त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनं नमः ॥ इति तर्जनीभ्यां भुवं स्पृष्ट्वा ॥ अपसर्पंतु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ॥ ये

भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यंतु शिवाज्ञया ॥ इति
वामपादांगुष्ठं गृहीत्वा तत्पाण्यां त्रिभूमिमाहत्य
प्राङ्मुख उदङ्मुखो वा स्वस्तिकाद्यासनं बद्ध्वा ॥
ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥ परमगुरुभ्यो नमः ॥ परा-
त्परगुरुभ्यो नमः ॥ सर्वगुरुभ्यो नमः ॥ अस्मद्गुरु-
भ्यो नमः ॥ इति गुरून्नमस्कृत्य ॥ अस्त्राय फट् ॥
अनेन अष्टावृत्त्या करशुद्धिं विधाय गंधपुष्पमर्द-
नेन हस्तौ संस्कृत्य ॥ ततः त्रितालनाराचमुष्टिद-
शदिग्बंधनाग्निप्रकारात्मरक्षणादि विदध्यात् ॥ इति
आसनविधिः ॥ अथ भूतशुद्धिः ॥ श्रीकृष्णाराध-

नयोग्यतासिद्ध्यर्थं भूतशुद्धिमहं करिष्ये ॥ इति संकल्प्य कच्छपीमुद्रया हृदि स्थितं दीपकलिकाकारं जीवज्योतिः परतेजसि लीनं विचिंत्य ॥ वामकुक्षौ कृष्णवर्णं पापपुरुषं ध्यात्वा यं इति वायुबीजेन षोडशवारजपेन पूरकेण संशोष्य रं इति अग्निबीजेन चतुःषष्टिवारजपेन कुंभकेन पापपुरुषं दग्ध्वा वं इति वरुणबीजेन द्वात्रिंशद्वारजपेन अमृतवृष्टिं ध्यात्वा तया अमृतमयं शरीरं उत्पन्नं विचिंतयेत् ॥ इति भूतशुद्धिः ॥ अथ प्राणप्रतिष्ठा ॥ अस्य श्रीप्राणप्रतिष्ठामंत्रस्य ब्रह्मवि-

ष्णुमहेशा ऋषयः ॥ ऋग्यजुःसामानि छंदांसि ॥ प्राणशक्तिर्देवता आं वीजं ह्रीं शक्तिः ॥ क्रौं कीलकं॥ प्राणप्रतिष्ठार्थे विनियोगः ॥ हृदि हस्तं दत्वा ॥ ॐ आंह्रींक्रौं यंरंलंवंशंषंसंहंहः सोहं ॥ मम प्राणाः मम इंद्रियाणि मम वाङ्मनश्चक्षुःश्रोत्रघ्राण-प्राणा इहागत्य सुखं चिरं तिष्ठंतु स्वाहा ॥ ततो हृदयं स्पृष्ट्वा षोडशप्रणवावृत्त्या यथोचितसंस्कारान् भावयेत् इति प्राणप्रतिष्ठा ॥ अथ मातृकान्यासः ॥ अंगुष्ठानामिकाभ्यां च न्यासः सर्वत्र संस्मृतः ॥ इति पद्यवाहिन्यासः ॥ अस्य ब्रह्मा

ऋषिः ॥ गायत्री छंदः ॥ मातृकासरस्वती देवता ॥ हलो बीजानि ॥ स्वराः शक्तयः ॥ श्रीकृष्णमंत्रांगत्वे विनियोगः ॥ कंठे षोडशदले ॥ अंनमः ॥ आंनमः ॥ इंनमः ॥ ईंनमः ॥ उंनमः ॥ ऊंनमः ॥ ऋंनमः ॥ ॠंनमः ॥ ऌंनमः ॥ ॡंनमः ॥ एंनमः ॥ ऐंनमः ॥ ओंनमः ॥ औंनमः ॥ अंनमः ॥ अःनमः॥ हृदये द्वादशदले ॥ कंनमः ॥ खंनमः ॥ गंनमः ॥ घंनमः ॥ ङंनमः ॥ चंनमः ॥ छंनमः ॥ जंनमः ॥ झंनमः ॥ ञंनमः ॥ टंनमः ॥ ठंनमः ॥ नाभौ दशदले ॥ डंनमः ॥ ढंनमः ॥ णंनमः ॥ तंनमः ॥

थंनमः ॥ दंनमः ॥ धंनमः ॥ नंनमः ॥ पंनमः ॥
फंनमः ॥ लिंगमूले षड्दले ॥ बंनमः ॥ भंनमः ॥
मंनमः ॥ यंनमः ॥ रंनमः ॥ लंनमः ॥ आधारे
चतुर्दले ॥ वंनमः॥शंनमः॥षंनमः॥ संनमः॥ भ्रूमध्ये
द्विदले ॥ हंनमः ॥ क्षंनमः ॥ इत्यंतर्मातृकान्यासः ॥
अंनमः ॥ ललाटे ॥ आंनमः ॥ मुखवृत्ते ॥ इंनमः ॥
दक्षिणनेत्रे ॥ ईंनमः ॥ वामनेत्रे ॥ उंनमः ॥ दक्षि-
णश्रोत्रे ॥ ऊंनमः ॥ वामश्रोत्रे ॥ ऋंनमः ॥ दक्षि-
णनासापुटे ॥ ॠंनमः ॥ वामनासापुटे ॥ ऌंनमः ॥
दक्षिणगंडे ॥ ॡंनमः ॥ वामगंडे ॥ एंनमः ॥

ऊर्ध्वोष्ठे ॥ ऐंनमः ॥ अधरोष्ठे ॥ ओंनमः ॥ ऊर्ध्वदं-
तपंक्तौ ॥ औंनमः ॥ अधोदंतपंक्तौ ॥ अंनमः ॥
शिरसि ॥ अःनमः ॥ मुखे ॥ १६ ॥ कंनमः ॥ दक्ष-
बाहुमूले ॥ खंनमः ॥ कूर्परे ॥ गंनमः ॥ मणिबंधे ॥
घंनमः ॥ अंगुलिमूले ॥ ङंनमः ॥ अंगुल्यग्रे ॥
चंनमः ॥ वामबाहुमूले ॥ छंनमः ॥ कूर्परे ॥ जंनमः॥
मणिबंधे ॥ झंनमः ॥ अंगुलिमूले ॥ ञंनमः ॥
अंगुल्यग्रे ॥ टंनमः ॥ दक्षिणपादमूले ॥ ठंनमः ॥
जानुनि ॥ डंनमः ॥ गुल्फे ॥ ढंनमः ॥ पादांगुलि-
मूले ॥ णंनमः ॥ पादांगुल्यग्रे ॥ तंनमः ॥ वाम-

पादमूले ॥ थंनमः ॥ वामजानुनि ॥ दंनमः ॥ वाम-
गुल्फे ॥ धंनमः ॥ वामपादांगुलिमूले ॥ नंनमः ॥
वामपादांगुल्यग्रे॥पंनमः ॥ दक्षपार्श्वे॥फंनमः ॥ पृष्ठे ॥
भंनमः॥नाभौ ॥ मंनमः ॥ उदरे॥यंनमः ॥ वक्षसि ॥
रंनमः ॥ दक्षकुक्षौ ॥ लंनमः ॥ ककुदि ॥ वंनमः ॥
वामकुक्षौ ॥ शंनमः ॥ हृदादिदक्षबाहौ ॥ षंनमः ॥
हृदादिवामबाहौ ॥ संनमः ॥ हृदादिदक्षपादपर्यंतं ॥
हंनमः ॥ हृदादिवामपादपर्यंतं ॥ ळंनमः ॥ हृदादि-
जठरांतं ॥ क्षंनमः ॥ हृदादिमुखांतपर्यंतं न्यसेत् ॥
इत्यादिरूपं ॥ इतिकेवलमातृकान्यासः ॥ तत-

स्तेषु स्थानेषु सविंदुमातृकापीठं न्यसेत् ॥ ॥
अथ केशवादिमातृकान्यासस्य ॥ प्रजापतिर्ऋषिः ॥
गायत्रीच्छंदः ॥ श्रीलक्ष्मीनारायणो देवता ॥
हलो बीजानि ॥ स्वरसंग्रहशक्तिः ॥ देहशुद्धिपूर्वकं
पुरुषार्थचतुष्टये विनियोगः ॥ अंकेशवाय कीर्त्यै
नमः ॥ ललाटे ॥ आंनारायणाय कांत्यै नमः ॥
मुखवृत्ते ॥ इंमाधवाय तुष्ट्यै नमः ॥ दक्षिण-
नेत्रे ॥ ईंगोविंदाय पुष्ट्यै नमः ॥ वामनेत्रे ॥ उंवि-
ष्णवे धृत्यै नमः ॥ दक्षिणकर्णे ॥ ऊं मधुसूदनाय
शांत्यै नमः ॥ वामकर्णे ॥ ऋंत्रिविक्रमाय क्रियायै

स्तेषु स्थानेषु सबिंदुमातृकापीठं न्यसेत् ॥ ॥
अथ केशवादिमातृकान्यासस्य ॥ प्रजापतिर्ऋषिः ॥
गायत्रीच्छंदः ॥ श्रीलक्ष्मीनारायणो देवता ॥
हलो बीजानि ॥ स्वरसंग्रहशक्तिः ॥ देहशुद्धिपूर्वकं
पुरुषार्थचतुष्टये विनियोगः ॥ अंकेशवाय कीर्त्यै
नमः ॥ ललाटे ॥ आंनारायणाय कांत्यै नमः ॥
मुखवृत्ते ॥ इंमाधवाय तुष्ट्यै नमः ॥ दक्षिण-
नेत्रे ॥ ईंगोविंदाय पुष्ट्यै नमः ॥ वामनेत्रे ॥ उंवि-
ष्णवे धृत्यै नमः ॥ दक्षिणकर्णे ॥ ऊं मधुसूदनाय
शांत्यै नमः ॥ वामकर्णे ॥ ऋंत्रिविक्रमाय क्रियायै

खड्गिने सत्यायै नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ ङंशंखिने चंडायै नमः ॥ अंगुल्यग्रे ॥ चंहलिने वाण्यै नमः ॥ वामबाहुमूले ॥ छंमुसलिने विलासिन्यै नमः ॥ कूर्परे ॥ जंशूलिने विजयायै नमः ॥ मणिबंधे ॥ झंपाणिने विरजायै नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ ञंअंकुशिने विश्वायै नमः ॥ अंगुल्यग्रे ॥ टंमुकुंदाय विमदायै नमः ॥ दक्षपादमूले ॥ ठंनंदजाय सुनंदायै नमः ॥ जानुनि ॥ डंनंदिने स्मृत्यै नमः ॥ गुल्फे ॥ ढंनारायणाय ऋद्धै नमः ॥ अंगुलिमूले ॥ णंनरकजिते समृद्धै नमः ॥ अंगुल्यग्रे ॥ तंहरये शुद्धै नमः ॥ वा-

मपादमूले ॥ थंकृष्णाय वुद्ध्यै नमः ॥ जानुनि ॥ दं
सत्याय भुक्त्यै नमः ॥ गुल्फे ॥ धंसात्वताय सत्यै
नमः ॥ पादांगुलिमूले ॥ नंशौरये क्षमायै नमः ॥
पादांगुल्यग्रे ॥ पंपरशुरामाय रमायै नमः ॥ दक्षपा-
र्श्वे ॥ फंजनार्दनाय उमायै नमः ॥ वामपार्श्वे ॥
वंभूधराय क्लेदिन्यै नमः ॥ पृष्ठे ॥ भंविश्वादिमूर्त-
ये क्लिन्नायै नमः ॥ नाभौ ॥ मंवैकुंठाय वसुदायै नमः॥
॥ उदरे ॥ यंत्वगात्मने पुरुषोत्तमाय वसुधायै
नमः ॥ वक्षसि ॥ रंअमृतात्मने वलिने परायै नमः
॥ दक्षकक्षे ॥ लंमानसात्मने बलानुजाय परायणा-

ये नमः ॥ ककुदि ॥ वंमेदात्मने वलाय सूक्ष्मायै
नमः ॥वामकक्षे ॥ शंअस्थ्यात्मने वृषघ्नाय संध्या-
यै नमः ॥ हृदादिदक्षहस्ते ॥ षंमज्जात्मने वृषाय
प्रज्ञायै नमः ॥ हृदादिवामहस्ते ॥ संशुक्रात्मने हं-
साय प्रभायै नमः ॥ हृदादिदक्षिणपादे ॥ हंप्राणा-
त्मने वराहाय निशायै नमः ॥ हृदादिवामपादे ॥
ळंशक्त्यात्मनेविमलाय अमोघायै नमः ॥ हृदयाज्ज-
ठरावधि ॥ क्षंक्रोधात्मने नृसिंहाय विद्युते नमः ॥
हृदयान्मुखावधि ॥ केशवादिरयं न्यासो न्यासमा-
त्रेण देहिनाम् ॥ अच्युतत्वं ददात्येव सत्यं सत्यं न

संशयः ॥ इति सकलवैष्णवविद्यासु अधिकार-
संपादककेशवादिमातृकान्यासः ॥ ॥ अथ त-
त्त्वन्यासः ॥ मंनमः पराय जीवात्मने नमः ॥ १ ॥
भंनमः पराय प्राणात्मने नमः ॥ इति द्वयं सकल-
शरीरे ॥ वंनमः पराय बुद्ध्यात्मने नमः ॥
फंनमः पराय अहंकारात्मने नमः ॥ पंनमः पराय
मन आत्मने नमः ॥ एतत्त्रयं हृदि ॥ नंनमः पराय श-
ब्दात्मने नमः शिरसि ॥ धंनमः पराय स्पर्शात्म-
ने नमः ॥ मुखे ॥ दंनमः पराय रूपात्मने नमः ॥ हृदि ॥
थंनमः पराय रसात्मने नमः ॥ गुह्ये ॥ तंनमः प-

राय गंधात्मने नमः ॥ पादयोः ॥ णंनमः पराय श्रोत्रात्मने नमः ॥ श्रोत्रयोः ॥ ढंनमः पराय त्वगात्मने नमः ॥ त्वचि ॥ डंनमः पराय चक्षुरात्मने नमः ॥ चक्षुषोः ॥ ठंनमः पराय जिह्वात्मने नमः ॥ रसनायां ॥ टंनमः पराय घ्राणात्मने नमः ॥ घ्राणयोः ॥ ञंनमः पराय वागात्मने नमः ॥ मुखे ॥ झंनमः पराय पाण्यात्मने नमः ॥ हस्तयोः ॥ जंनमः पराय पादात्मने नमः ॥ पादयोः ॥ छंनमः पराय पायुतत्त्वात्मने नमः ॥ गुदे ॥ चंनमः पराय उपस्थतत्त्वात्मने नमः ॥ उपस्थे ॥ ङंनमः पराय आ-

काशतत्त्वात्मने नमः ॥ मूर्ध्नि ॥ घंनमः पराय वायु-
तत्त्वात्मने नमः ॥ मुखे ॥ गंनमः ॥ पराय तेजआ-
त्मने नमः ॥ हृदि ॥ खंनमः पराय अंब्वात्मने
नमः ॥ गुह्ये ॥ कंनमः पराय पृथिव्यात्मने नमः ॥
पादयोः ॥ शंनमः पराय हृत्पुंडरीकात्मने नमः
॥ १ ॥ हंनमः पराय द्वादशकलाव्याप्तसूर्यमंडला-
त्मने नमः ॥ २ ॥ संनमः पराय षोडशकलाव्या-
प्तचंद्रमंडलात्मने नमः ॥ ३ ॥ वंनमः दशकला-
व्याप्तवह्निमंडलात्मने नमः ॥ ४ ॥ एतच्चतुष्टयं
हृदि ॥ पंनमः पराय श्रीवासुदेवाय परमेष्ठ्यात्मने

नमः ॥ शिरसि ॥ यंनमः पराय संकर्षणाय पुरुषात्मने नमः ॥ मुखे ॥ लंनमः पराय प्रद्युम्नाय विश्वात्मने नमः ॥ हृदि ॥ रंनमः पराय अनिरुद्धाय निवृत्त्यात्मने नमः ॥ गुह्ये ॥ ळंनमः पराय नारायणाय सर्वात्मने नमः ॥ पादयोः ॥ क्षंनमः पराय नृसिंहाय कोपतत्त्वात्मने नमः ॥ सकलशरीरे ॥ इति तत्त्वन्यासः ॥ ॥ अथेंद्रियन्यासः ॥ ॐ दिग्भ्यो नमः ॥ श्रोत्रयोः ॥ आदित्याय नमः॥ नेत्रयोः॥ वायवे नमः॥ त्वचि ॥ वरुणाय नमः॥ जिह्वायाम् ॥ अग्नये नमः ॥ वाचि ॥ इंद्रायनमः॥हस्तयोः॥विष्णवे

नमः ॥ पादयोः ॥ मित्राय नमः पायौ ॥ प्रजापतये नमः ॥ गुह्ये ॥ चंद्रायनमः ॥ मनसि ॥ ब्रह्मणे नमः बुद्धौ ॥ रुद्राय नमः ॥ अहंकारे ॥ ईश्वराय नमः ॥ मनसि ॥ चैतन्याय नमः ॥ चित्ते ॥ इति इंद्रियशुद्ध्यर्थे इंद्रियन्यासः ॥ ॐ नमो भगवते विष्णवे सर्वभूतात्मने वासुदेवाय सर्वात्मसंयोगयोगपद्मपीठात्मने नमः ॥ इति महामंत्रेण व्यापकतया सर्वांगे न्यसेत् ॥ इति पीठन्यासः ॥ प्राणायामं कुर्यात् ॥ ॥ अथ मूलमंत्रन्यासः ॥ ॐ अस्य श्रीगोपालाष्टादशाक्षरमंत्रस्य नारद ऋषिः ॥ गायत्रीछंदः ॥ श्री-

कृष्णः परमात्मा देवता क्लीं वीजं ॥ स्वाहाशक्तिः ॥
ऱ्हीं कीलकं ॥ श्रीकृष्णप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः ॥
ॐ नारदाय ऋषये नमः ॥ शिरसि ॥ गायत्रीछं-
दसे नमः ॥ मुखे ॥ श्रीकृष्णदेवतायै नमः ॥ हृदये॥
क्लींवीजायनमः ॥ गुह्ये ॥ स्वाहाशक्त्यै नमः ॥ पाद-
योः ॥ ऱ्हींकीलकाय नमः ॥ सर्वांगे ॥ इति ऋष्या-
दिन्यासः ॥ क्लींअंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ कृष्णाय तर्ज-
नीभ्यां नमः ॥ गोविंदाय मध्यमाभ्यां नमः ॥
गोपीजन अनामिकाभ्यां नमः ॥ वल्लभाय क-
निष्ठिकाभ्यां नमः ॥ स्वाहा करतलकरपृष्ठा-

भ्यां नमः ॥ इति करन्यासः ॥ क्लीं हृदयाय नमः ॥ कृष्णाय शिरसे स्वाहा ॥ गोविंदाय शिखायै वषट् ॥ गोपीजन कवचाय हुं ॥ वल्लभाय नेत्रत्रयाय वौषट् ॥ स्वाहा अस्त्राय फट् ॥ अथ अक्षरन्यासः ॥ क्लीं मूर्ध्नि ॥ कृं भाले ॥ ष्णां भ्रुवोः॥ यं नेत्रयोः ॥ गों कर्णयोः ॥ विं नासिकयोः ॥ दां आस्ये ॥ यं कंठे ॥ गों दोर्मूलयोः ॥ पीं हृदये ॥ जं उदरे ॥ नं नाभौ ॥ वं लिंगे ॥ लं गुह्ये ॥ भां कट्यां॥ यं जान्वोः ॥ स्वां गुल्फयोः ॥ हां पादयोः ॥ इति वर्णन्यासः ॥ हुं सुदर्शनाय अस्त्राय फडिति ॥

रक्षां कुर्यात् ॥ अथ प्राणायामः ॥ क्लीं इति षोडशवारं जपेत् ॥ वामनाड्या वायुं पूरयेत् ॥ पुनः चतुःषष्टिवारजपेन कुंभकं कृत्वा ॥ द्वात्रिंशद्वारजपेन रेचयेत् ॥ अथ ध्यानम् ॥ फुल्लेंदीवरकांतिमिंदुवदनं बर्हावतंसप्रियं श्रीवत्सांकमुदारकौस्तुभधरं पीतांबरं सुंदरम् ॥ गोपीनां नयनोत्पलार्चिततनुं गोगोपसंघावृतं गोविंदं कलवेणुवादनपरं दिव्यांगभूषं भजे ॥ १ ॥ इति ध्यात्वा ॥ मानसैः पंचोपचारैः संपूज्य जपं कुर्यात् ॥ सहस्रम् अष्टोत्तरशतं वा यथोत्साहम् ॥ गुह्यातिगुह्यगोप्ता त्वं गृहा-

णास्मत्कृतं जपम् ॥ सिद्धिर्भवतु मे देव त्वत्प्रसादा-
त्त्वयि स्थितिः ॥ इति जपं समर्प्य स्तुत्वा वहिः पू-
जां समारभेत् ॥ तत्र पात्रस्थापनं पृष्ठे हस्तप्र-
क्षालनपात्रं ॥ वामे कलशः ॥ दक्षिणे गंधपुष्प-
वस्त्रधूपादीनि ॥ वामहस्तनिकटे घंटां ॥ देवदक्षिणे
घृतदीपं वामे तैलदीपं संस्थाप्य ॥ अथ शंखस्था
पनम् ॥ स्वपुरतो वामभागे गंधोदकेन त्रिकोणषट्-
कोणवर्तुलचतुरस्रमंडलमालिख्य ॐ नमः ॥ इति
गंधपुष्पाभ्यां मंडलं संपूज्य तत्र प्रक्षालितत्रि-
पादिकां संस्थाप्य ॥ मं दशकलात्मने वह्निमंडला-

य नमः ॥ इति गंधपुष्पाक्षतैस्त्रिपादिकां संपूज्य ॥ अं द्वादशकलात्मने सूर्यमंडलाय नमः ॥ इति शंखं संपूज्य मूलमंत्रेण शुद्धोदकेन शंखमापूर्य ॥ ॐषोडशकलात्मने सोममंडलाय नमः ॥ इति शंखतोयं च पूजयित्वा ॥ गंगेच यमुने चैव० ॥ तीर्थान्यावाह्य संयोज्य संपूज्य ॥ ॐ अमृते अमृतोद्भवे अमृतस्राविणि अमृतं स्रावय स्रावय क्लीं ॥ इति मंत्रेण धेनुमुद्रां प्रदर्शयित्वा ॥ शंख ॥ १ ॥ चक्र ॥२॥ गदा ॥ ३ ॥ पद्म ॥ ४ ॥ गरुड ॥ ५ ॥ मत्स्य ॥ ६ ॥ मुद्राः प्रदर्शयित्वा दक्षिणहस्तानामिकांगुष्ठा-

भ्यांशंखोभयपार्श्वे धृत्वा ॥ उपरि प्रसारिततर्जनीमध्यमाधृतविलंबमजयाकुसुमेन वा शंखजलं स्पृशन् ॥ अष्टवारं मंत्रं जपेत् ॥ ततः सूक्ष्मपात्रेण शंखजलं गृहीत्वा कलशे क्षिपेत् ॥ मूलेन सकृत् आत्मानं प्रोक्ष्य सकलं पूजासाधनं च प्रोक्षयेत् ॥ इति शंखपूजाविधिः ॥ अथ शंखदक्षिणे पाद्यपात्रम् ॥ तत्र श्यामाक॥ १ ॥ दूर्वा ॥ २ ॥ अब्ज ॥ ३ ॥ विष्णुक्रांता निक्षिप्य शंखस्य उत्तरे ॥ अर्घपात्रम् तत्र गंध ॥ १ ॥ पुष्प ॥ २ ॥ अक्षत ॥ ३ ॥ कुशाग्र ॥ ४ ॥ तिल ॥ ५ ॥ सर्षप ॥ ६ ॥

दूर्वा ॥ ७ ॥ निक्षिपेत् ॥ शंखस्य पूर्वे आचमनपात्रम् ॥ तत्र जातीफलं ॥ १ ॥ लवंग ॥ २ ॥ कंकोलान्निक्षिपेत् शंखस्य पश्चिमे मधुपर्कपात्रम् ॥ तत्र दधि मधु घृतं क्षिपेत् ॥ द्रव्याभावे तत्तन्नाम्ना गंधतुलसीकृता सर्वत्र योज्याः ॥ ततः सर्वाणि पात्राणि मूलमुच्चरन् कलशजलेन पूरयित्वा गंधपुष्पैरभ्यर्च्य एकैकशो मूलेनाभिमंत्र्य किंचित् शंखांबु दत्त्वा धेनुमुद्रां महामुद्रां च प्रदर्शयेत् ॥ इति पादपूजनम् ॥ भूमौ अष्टदलं पद्मं लिखित्वा तस्मिन् सिंहासनं न्यसेत् ॥ महापीठमं-

त्रेण पुष्पांजलिं दत्वा सत्यभामानंदस्वरूपं परं धाम इति चिंतयेत् ॥ इति पीठपूजाविधिः ॥ ततः ताम्रपात्रे श्रीकृष्णस्वरूपं स्थापयित्वा पुष्पांजलिं कृत्वा पंचांगन्यासं कुर्यात् ॥ ततो मूलमुच्चार्य श्रीकृष्ण एष ते अर्घः स्वाहा ॥ इति शिरसे स्वाहा ॥ अर्घ्यं दद्यात् ॥ मूलमुच्चार्य श्रीकृष्ण इदं ते पाद्यं नमः ॥ इति पादयोर्दद्यात् ॥ पुनः मूलमु० श्रीकृष्ण इदमाचमनीयं सुधा इति मुखे ॥ पुनर्मूलमु० श्रीकृष्ण एष ते मधुपर्कः सुधा इति मुखे ॥ पुनर्मूलमु० पुनराचमनं ॥ ततः शंखतोयेन स्नापयेत् ॥ अंगओं-

छनं ॥ ततो वस्त्रं यज्ञोपवीतं भूषणानि समर्पयेत् ॥ गंधं पुष्पं धूपं दीपं च समर्पयेत् ॥ नैवेद्यमानीय मूलेन प्रोक्ष्य गंधपुष्पादिनाभ्यर्च्य ॥ यं ॥ इति वायुबीजेन अष्टवारजप्तेन नैवेद्यदोषान् संशोष्य ॥ रं ॥ इति अग्निबीजेन नैवेद्यदोषान् दग्ध्वा॥वं ॥ इति अमृतबीजेन नैवेद्यं अमृतमयं इति चिंतयेत् ॥ धेनुमुद्रां महामुद्रां च दर्शयेत् ॥ चक्रमुद्रया संरक्ष्य मूलेनाभिमंत्रयेत् ॥ ॐ अमृतोपस्तरणमसि स्वाहा ॥ इति आपोशनं विभाव्य मूलमंत्रांते सांगाय सपरिवाराय श्रीकृष्णाय नैवेद्यं समर्पयामीति शं-

खजलं किंचिद्दत्वा नैवेद्यपात्रं स्पृष्ट्वा वामेन विक-
चोत्पलसंनिभां ग्रासमुद्रां दर्शयेत् ॥ ॐप्राणाय
स्वाहा॥ ॐ अपानाय स्वाहा॥ॐ व्यानाय स्वाहा॥
ॐ उदानाय स्वाहा ॥ ॐ समानाय स्वाहा ॥ इति
पंच प्राणाहुतीश्चिंतयेत् ॥ ततो भगवते भोजनं
चिंतयेत् ॥ यथाशक्ति मंत्रं जपेत् ॥ ततः अमृता-
पिधानमसि स्वाहा ॥ इति उत्तरापोशनं दत्वा
आचामयेत् ॥ ततस्तांबूलार्पणं नीराजनम् ॥ ततः
सजलं शंखं देवोपरि भ्रामयित्वा तज्जलेन समंता-
द्वर्तमानं आत्मानं च प्रोक्षयेत् ॥ ततोऽपराधक्षमा-

पणम् ॥ मंत्रहीनं क्रियाहीनं भक्तिहीनं यदर्चितम् ॥ तत्सर्वं क्षम्यतां देव दीनं मामात्मसात्कुरु ॥ अपराधसहस्राणि क्रियंतेऽहर्निशं मया ॥ तानि सर्वाणि मे देव क्षमस्व मधुसूदन ॥ इति क्षमाप्य ॥ सर्वतीर्थमयाय श्रीकृष्णपादोदकाय नमः ॥ इति ॥ गंधपुष्पाभ्यां अभ्यर्च्य तीर्थपात्रं शिरसि निधाय आधारे स्थापयेत् ॥ न तु केवलायां भूमौ ॥ बलिर्विभीषणो भीष्मः कपिलो नारदोऽर्जुनः ॥ प्रह्लादश्चांबरीषश्च वसुर्वायुसुतः शिवः ॥ विष्वक्सेनोद्धवाक्रूराः सनकाद्याः शुकादयः ॥ आयातु वैष्णवाः सर्वे दीनोद्धर-

णतत्पराः ॥ तेभ्यो हरिपादोदकं दत्वा अन्येभ्योऽपि सन्निकटस्थवैष्णवेभ्यो हरिचंदननिर्माल्यपादोदकं विभज्य ॥ पश्चात्स्वयं निषेवेत् ॥ यथाशक्ति जपं कृत्वा स्तोत्रपाठं कृत्वा प्रदक्षिणनमस्कारादिकुर्यात् ॥ कर्मणा मनसा वाचा त्वत्तो नान्या गतिर्मम ॥ अंतश्चारेण भूतानां द्रष्टासि वरदः सदा ॥१॥ यद्दत्तं भक्तिमात्रेण पत्रं पुष्पं फलं जलम् ॥ आवेदितं निवेद्यं च तद्गृहाणानुकंपया ॥ २ ॥ इति कृतमाराधनं भगवते समर्प्य यथासुखं विहरेत् ॥३॥ इति श्रीकृष्णाराधनसंक्षेपपद्धतिः ॥ ॥ अथ कवचम् ॥

पुलस्त्य उवाच ॥ भगवन्सर्वधर्मज्ञ कवचं यत्प्रकाशितम् ॥ त्रैलोक्यमंगलं नाम कृपया कथय प्रभो ॥ १ ॥ सनत्कुमार उवाच ॥ शृणु वक्ष्यामि विप्रेंद्र कवचं परमाद्भुतम् ॥ नारायणेन कथितं कृपया ब्रह्मणे पुरा ॥ २ ॥ ब्रह्मणा कथितं मह्यं परं स्नेहाद्ददामि ते ॥ अतिगुह्यतमं तत्त्वं ब्रह्ममंत्रौघविग्रहम् ॥३॥ यद्धृत्वा पठनाद्ब्रह्मा सृष्टिं वितनुते ध्रुवम् ॥ यद्धृत्वा पठनात्पाति महालक्ष्मीर्जगत्त्रयम् ॥ ४ ॥ पठनाद्धारणाच्छंभुः संहर्ता सर्वतत्त्ववित् ॥ त्रैलोक्यजननी दुर्गा महिषादिमहासु-

रान् ॥ ५ ॥ चरद्दत्तान् जघानैव पठनाद्धारणाद्य-
तः ॥ एवमिंद्रादयः सर्वे सर्वैश्वर्यमवाप्नुयुः ॥ ६ ॥
शिष्याय विष्णुभक्ताय साधकाय प्रकाशयेत् ॥
शठाय परशिष्याय दत्वा मृत्युमवाप्नुयात् ॥ ७ ॥
त्रैलोक्यमंगलस्यास्य कवचस्य प्रजापतिः ॥ ऋ-
षिश्छंदस्तु गायत्री देवो नारायणः स्वयम् ॥ ८ ॥
धर्मार्थकाममोक्षेषु विनियोगः प्रकीर्तितः ॥ प्र-
णवो मे शिरः पातु नमो नारायणाय च ॥ ९ ॥ भालं
पायान्नेत्रयुग्ममष्टार्णो भुक्तिमुक्तिदः ॥ क्लीं पाया-
च्छ्रोत्रयुग्मं चैकाक्षरः सर्वमोहनः ॥ १० ॥ क्लीं

कृष्णाय सदा घ्राणं गोविंदायेति जिह्विकाम् ॥ गोपी-
जनपदं वल्लभाय स्वाहाननं मम ॥ ११ ॥ अष्टा-
दशाक्षरो मंत्रः कंठं पातु दशाक्षरः ॥ गोपीजनपदं
वल्लभाय स्वाहा भुजद्वयम् ॥ १२ ॥ क्लींग्लौंक्लीं
श्यामलांगाय नमः स्कंधौ दशाक्षरः ॥ क्लीं कृ-
ष्णाय करौ पातु क्लीं कृष्णायांगजोऽवतु ॥ १३ ॥
हृदयं श्रीं भुवनेशि क्लीं कृष्णाय स्तनौ मम ॥ गो-
पालायाग्निजाया मे कुक्षियुग्मं सदावतु ॥ १४ ॥
क्लीं कृष्णाय सदा पातु पार्श्वयुग्मं मनूत्तमः ॥ कृ-
ष्णगोविंदकौ पातु स्मराद्यो ङेयुतो मनुः ॥ १५ ॥

अष्टाक्षरः पातु नाभिं कृष्णेति द्व्यक्षरोऽवतु ॥ पृष्ठं
क्लीं कृष्णकं कालं क्लीं कृष्णाय द्विठांतकः ॥ १६ ॥
सक्थिनी सततं पातु श्रींह्रींक्लीं कृष्णठद्वयम् ॥ ऊरू
सप्ताक्षरः पातु त्रयोदशाक्षरोऽवतु ॥ १७ ॥ श्रीं-
ह्रींक्लीं दयतो गोपीजनवल्लपदं ततः ॥ भायस्वा-
हेति पायुं वै क्लींह्रींश्रीं स दशाक्षरः ॥ १८ ॥ जानु-
नी च सदा पातु ह्रींश्रींक्लीं च दशाक्षरः ॥ त्रयो-
दशाक्षरः पातु जंघे चक्रगदायुधः ॥ १९ ॥ अष्टा-
दशाक्षरो ह्रींश्रींपूर्वको विंशवर्णकः ॥ सर्वांगं मे
सदा पातु द्वारकानायको वली ॥ २० ॥ नमो भग-

वते पश्चाद्वासुदेवाय तत्परम् ॥ ताराद्यो द्वादशार्णो-
ऽयं प्राच्यां मां सर्वदावतु ॥ २१॥ श्रीं ह्रीं क्लीं यशवर्ण-
कः क्लीं ह्रीं श्रीं षोडशाक्षरः ॥ गदाद्युदायुधो विष्णुः
समेऽग्निदिशि रक्षतु ॥ २२ ॥ ह्रीं श्रीं दशाक्षरो मंत्रो
दक्षिणे मां सदावतु ॥ तारो नमो भगवते रुक्मिणी-
वल्लभाय च ॥२३॥ स्वाहेति षोडशार्णोऽयं नैर्ऋत्यां
दिशि रक्षतु ॥ क्लीं हृषीकेशायपदं नमो मां वारुणे-
ऽवतु ॥ २४ ॥ अष्टादशार्णः कामांतो वायव्ये मां
सदावतु ॥ श्रीं मायाकामकृष्णाय गोविंदाय द्विठो
मनुः ॥ २५ ॥ द्वादशार्णात्मको विष्णुरुत्तरे मां

सदावतु ॥ वाग्भवः कामकृष्णाय ह्रीं गोविंदाय ततः परम् ॥ २६ ॥ श्रीं गोपीजनवल्लभाय स्वाहासौ ततः परम् ॥ द्वात्रिंशदक्षरो मंत्रो मामैशान्ये सदावतु ॥ २७ ॥ कालियस्य फणामध्ये दिव्यं नृत्यं करोति तम् ॥ नमामि देवकीपुत्रं नृत्यमानं तमच्युतम् ॥२८॥ द्वात्रिंशदक्षरो मंत्रोऽप्यधो मां सर्वदावतु ॥ क्लीं कामदेवाय विद्महे पुष्पवाणाय धीमहि ॥ २९ ॥ तन्नोनंगः प्रचोदयात् एषा मां पातु चोर्ध्वतः ॥ इति ते कथितं विप्र सर्वमंत्रौघविग्रहम् ॥ ३० ॥ त्रैलोक्यमंगलं नाम कवचं ब्रह्मरूपिणम् ॥

ब्रह्मेशप्रमुखाधीशनारायणमुखाच्छ्रुतम् ॥ ३१ ॥ तव स्नेहान्मया ख्यातं प्रवक्तव्यं न कस्यचित् ॥ गुरुं प्रणम्य विधिवत्कवचं प्रपठेत्तु यः ॥ ३२ ॥ सकृद्द्विस्त्रिर्यथाज्ञानं सोऽपि सर्वतपोमयः ॥ मंत्रेषु सकलेष्वेव देशिको नात्र संशयः ॥ ३३ ॥ शतमष्टोत्तरं चापि पुरश्चर्याविधिः स्मृतः ॥ हवनादि दशांशेन कृत्वा तत्साधयेद्ध्रुवम् ॥ ३४ ॥ यदि स्यात्सिद्धकवचो सिद्धिरेव न संशयः ॥ मंत्रसिद्धिर्भवेत्तस्य पुरश्चर्यां विना ततः ॥ ३५ ॥ स्पर्धामुद्धूय सततं वाणीर्लक्ष्मीर्वसेत्ततः ॥ पुष्पांजल्यष्टकं

दत्वा मूलेनैव पठेत्सकृत् ॥ ३६ ॥ दशवर्षसहस्राणां
पूजायाः फलमाप्नुयात् ॥ भूर्जे विलिख्य गुटिकां
स्वर्णस्थां धारयेद्यदि ॥ ३७ ॥ गोरोचनाकुंकुमाभ्यां
कस्तूरीरक्तकैः पुनः ॥ कंठे वा दक्षिणे बाहौ सोऽपि
विष्णुर्न संशयः ॥ ३८ ॥ अश्वमेधसहस्राणि वा-
जपेयशतानि च ॥ महादानानि यान्येव प्रादक्षिण्यं
भुवस्तथा ॥ ३९ ॥ कलां नार्हंति तान्येव सकृदुच्चार-
णाद्यतः ॥ ४० ॥ कवचस्य प्रसादेन जीवन्मुक्तो
भवेन्नरः ॥ त्रैलोक्यं मोक्षयेदेव त्रैलोक्यविजयी
भवेत् ॥ ४१ ॥ इदं कवचमज्ञात्वा भजेद्यः पुरुषो-

त्तमम् ॥ शतलक्षं प्रजप्तोऽपि न मंत्रः सिद्धिदायकः ॥ ४२ ॥ इति श्रीसनत्कुमारतंत्रे त्रैलोक्यमंगलं नाम कवचं समाप्तम् ॥ ॥ अथ सहस्रनाम लिख्यते ॥ कैलासशिखरे रम्ये नानाद्रुमलताकुले ॥ नानापक्षिसमायुक्ते सिद्धचारणसेविते ॥ १ ॥ कल्पवृक्षमहोद्यानमंडिते समभूतले ॥ निविष्टं प्रणिपत्याह पार्वती प्राणवल्लभम् ॥ २ ॥ श्रीपार्वत्युवाच ॥ भगवन् देवदेवेश सृष्टिस्थित्यंतकारक ॥ योगियोगिमहायोगिपूज्यपादयुगांबुज ॥ ३ ॥ त्वमेव पूज्यसे लोकैर्ब्रह्मविष्णुसुरादिभिः ॥ नित्यं

पठसि देवेश कस्य स्तोत्रं महेश्वर ॥ ४ ॥ त्वत्तोऽधिकतरः को वा यमेवं समुपासते ॥ हर्षगद्गदया वाचा यन्नाम लीयसे मुहुः ॥ ५ ॥ आश्चर्यमिदमाख्यातं जायते मयि शंकर ॥ त्वं प्राणेश महाप्राज्ञ संशयं छिंधि शंकर ॥ ६ ॥ ॥ श्रीमहादेव उवाच ॥ धन्यासि कृतपुण्यासि पार्वति प्राणवल्लभे ॥ रहस्यातिरहस्यं च यत्पृच्छसि वरानने ॥ ७ ॥ तत्त्वं गोपितवानस्मि स्त्रीस्वभावादहं प्रिये ॥ स्त्रीस्वभावान्महादेवि पुनस्त्वं परिपृच्छसि ॥ ८ ॥ गोपनीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ दत्ते च

सिद्धिहानिः स्यात् तस्माद्यत्नेन गोपयेत् ॥ ९ ॥
राज्यं देयं च सर्वस्वं स्वप्राणमपि सुंदरी ॥ न च
वाच्यं परं तत्त्वं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ १० ॥ इदं
रहस्यं परमं पुरुषार्थप्रदायकम् ॥ धनरत्नौघमाणि-
क्यतुरंगमगजादिकम् ॥ ११ ॥ ददाति स्मरणादेव
महामोक्षप्रदायकम् ॥ तस्य गोपालदेवस्य नाम्नां
साहस्रमुत्तमम् ॥ १२ ॥ स्मरामि सततं देवि हर्ष-
गद्गदया गिरा ॥ अवतारा महाविष्णोर्मत्स्यकूर्मा-
दयः कति ॥ १३ ॥ न तेषु देवदेवेशि पूर्णत्वं
सुरसुंदरि ॥ अवतारो ह्ययं साक्षात्पूर्णब्रह्मसनात-

नम् ॥ १४ ॥ वासुदेवाख्यममलं ब्रह्मादिभिरुपासितम् ॥ नैनं जानंति तत्त्वेन कर्ममूढा महर्षयः ॥ १५ ॥ नारदः कपिलाचार्यो वेदव्यासः सनातनः ॥ अहं ब्रह्मा शुकोऽत्रिश्च वसिष्ठश्च पराशरः ॥ १६ ॥ एते जानंति तत्त्वेन जपंति जगदीश्वरम् ॥ तद्रूपतां गता एते नामरूपक्रियादिभिः ॥ १७ ॥ तत्तेऽहं संप्रवक्ष्यामि शृणुष्वावहिता प्रिये ॥ योऽसौ निरंजनो देवश्चित्स्वरूपी जनार्दनः ॥ १८ ॥ संसारसागरोत्तीर्णकरणाय नृणां सदा ॥ श्रीगंगाद्रवरूपेण त्रैलोक्यं व्याप्य तिष्ठति ॥ १९ ॥ ततो

लोका महामूढा विष्णुभक्तिविवर्जिताः ॥ निश्चयं नाधिगच्छंति पुनर्नारायणो हरिः ॥ २० ॥ त्यक्त्वा नारायणं देवमादिभूतमकल्मषं ॥ केचित्त्वामपरे मां च भक्तियुक्ता उपासते ॥ २१ ॥ त्वत्तो मत्तश्च निखिलान्कामान्प्राप्य विमोहिताः ॥ अवजानंति ते मूढा नारायणमनामयम् ॥ २२ ॥ निरंजनो निराकारो भक्तानां प्रीतिकामतः ॥ वृंदावनविहाराय गोपालं रूपमुद्वहन् ॥ २३ ॥ मुरलीवादनाधारी राधायै प्रीतिमावहन् ॥ अंशांशेभ्यः समुन्मील्य पूर्णरूपकलायुतः ॥ २४ ॥ श्रीकृष्णचंद्रो भगवान्नंदगोपव-

रोचतः ॥ धरणीरूपिणी माता यशोदाऽऽनंददायिनी ॥ २५ ॥ देवकीवसुदेवाभ्यां ध्यातस्ताभ्यां वशीकृतः ॥ द्वाभ्यां प्रयाचितो नाथो देवक्यां वसुदेवतः ॥ २६ ॥ ब्रह्मणाभ्यर्थितो देवो देवैरपि सुरेश्वरि ॥ देवैर्विज्ञप्त ईशानो भूमिमंडलमंडितः ॥ २७ ॥ जातो भूभारमुद्धर्तुं पूर्णरूपकलाकुलः ॥ जातोऽवन्यामपि नुतो मुरली वेदरेचिका ॥ २८ ॥ तया सार्धं वचः कृत्वा ततो जातो महीतले ॥ संसारसारसर्वस्वं श्यामलं महदुज्ज्वलम् ॥ २९ ॥ एतज्ज्योतिरहं वंद्यं चिंतयामि सनातनम् ॥ एतत्प्रभावात्स॰

फलं ब्रह्मांडं मद्दशे शिवे ॥ ३० ॥ गौरतेजो विना
यस्तु श्यामतेजः समर्चयेत् ॥ जपेद्वा ध्यायते वापि
स भवेत्पातकी शिवे ॥ ३१ ॥ स ब्रह्महा सुरापी
च स्वर्णस्तेयी च पंचमः ॥ एतैर्दोषैर्विशिष्येत तेजो-
भेदान्महेश्वरि ॥ ३२ ॥ तस्माज्ज्योतिरभूद्द्वेधा रा-
धामाधवरूपकम् ॥ तस्मादहं महादेवि गोपालेनैव
भाषितम् ॥ ३३ ॥ दुर्वाससो मुनेर्मोहे कार्तिक्यां रा-
समंडले ॥ ततः पृष्टवती राधा संदेहं भेदमात्मनः
॥ ३४ ॥ निरंजनात्समुत्पन्नं मयाधीतं जगन्मयम् ॥
श्रीकृष्णेन ततः प्रोक्तं राधायै नारदाय च ॥ ३५ ॥

ततो नारदतः सर्वे विरला वैष्णवास्तथा ॥ कलौ
जानंति देवेशि गोपनीयं त्वया सदा ॥ ३६ ॥
शठाय कृपणायाथ दांभिकाय सुरेश्वरि ॥ न देयं
परशिष्याय दत्त्वा मृत्युमवाप्नुयात् ॥ ३७ ॥ तत्ते
गोपालदेवस्य नाम्नां साहस्रमुत्तमम् ॥ प्रवक्ष्यामि
सुरेशानि श्रोतुं योग्यासि सुंदरि ॥ ३८ ॥ त्वया
कुत्रापि नो वाच्यं गोपनीयं स्वयोनिवत् ॥ रहस्या-
तिरहस्यं मे प्राणादपि सुलोचने ॥३९॥ ब्रह्महत्या-
मवाप्नोति तस्माद्यत्नेन गोपयेत् ॥ ४० ॥ ॐ अस्य
श्रीगोपालसहस्रनामस्तोत्रमंत्रस्य ॥ श्रीसदाशिव

ऋषिः ॥ अनुष्टुप् छंदः ॥ श्रीगोपालो देवता ॥ कामो वीजं ॥ माया शक्तिः ॥ चंद्रः कीकलं ॥ श्रीकृष्णचंद्रभक्तिजन्यफलप्राप्तये श्रीगोपालसहस्त्रनामजपे विनियोगः ॥ अथ ध्यानम् ॥ फुल्लेंदीवरकांतिमिंदुवदनं वर्हावतंसप्रियं श्रीवत्सांकमुदारकौस्तुभधरं पीतांवरं सुंदरम् ॥ गोपीनां नयनोत्पलार्चिततनुं गोगोपसंघावृतं गोविंदं कलवेणुवादनपरं दिव्यांगभूषं भजे ॥ ४१ ॥ ॐ क्लीं देवः कामदेवश्च कामवीजशिरोमणिः ॥ श्रीकृष्णः कृष्णचरितो लीलाविग्रहधारकः ॥ ४२ ॥ धरणीपालको धन्यो

धनधान्यप्रवर्तकः ॥ गोविंदो गोकुलाचार्यो गोपी-
गोपमनोहरः ॥ ४३ ॥ गोवत्सपालकः स्वामी
गोपालो गोपिपालकः ॥ गोपीजनानंदकरो वह्नि-
जायानिषेवितः ॥ ४४ ॥ गजगामी गुरुर्गोप्ता
मायागंगादितीर्थसूः ॥ गंगागगनसंचारी गणेशा-
दिसुरस्तुतः ॥ ४५ ॥ गिरीशप्रणतो गौरीप्राणे-
शहृदये स्थितः ॥ गदाधरो गदहरो गोपीनां
जीवनौषधिः ॥ ४६ ॥ ग्रस्तसूर्येंदुसंत्रस्तो गोमायु-
कृतरक्षणः ॥ गरुडासनसंजातशर्मा गरुडसेवितः
॥४७॥ गंगादितीर्थरसिको ग्रामणीर्ग्रामदायकः ॥

गाधीकृतजगत्सिंधुर्गोत्रशत्रुनिषेवितः ॥ ४८ ॥
गोवर्धनधरो गोपकन्यावस्त्रापहारकः ॥ गोप्यो
गोपपतिर्गोप्ता गोपीपालनतत्परः ॥ ४९ ॥ गतमा-
योऽगाधबुद्धिर्गात्रसौंदर्यमंडितः ॥ गजेंद्रमोक्षदो
ग्राहस्वर्गदोऽलककौस्तुभः ॥५०॥ गांधर्वगानरसि-
को गायत्रीजपतत्परः ॥ गंगासत्कारसंतुष्टो गांगे-
यपरिपालकः ॥५१॥ ग्रंथज्ञो ग्रंथभेत्ता च गलकौ-
स्तुभभूषणः ॥ कृपाकरः कलानाथः कामिनीमद-
भंजनः ॥ ५२ ॥ कोटिकंदर्पलावण्यकमलाकर-
लालितः ॥ कीर्तिविस्फुरिताशेषकुकुरांधकसेवितः

तशोमिमुखांबुजः ॥ किरातवेषो मतेद्रसेवितः कल्पतरुद्रुः ॥ ६४ ॥ हरिर्हरिप्रियो हंससारो हापितासुरः ॥ हलायुधानुजो हेलारसको हतम- ॥ ६५ ॥ हरिणीलोचनो हंसो बाहुपुज्यो हंस- स्मुखः ॥ हंसगोवानभोक्ता च हतसुभुक्वतर्पितः ॥ ॥ ६६ ॥ हतसंसारदुर्वासोर्हतकिद्रजयापितामृ ॥ हीनदोषो हंसरूपो हतारिर्हरपूजितः ॥ ६७ ॥ हत्याकोटिहरो हर्षो हंकारनिहतासुरः ॥ हालापान- प्रियो हालाहालो भक्तपराञ्जुखः ॥ ६८ ॥ व्रजस्त्री- नयनानंदो व्रजस्त्रीजनजीवनः ॥ व्रजस्त्रीगीतस-

त्कीर्तिर्व्रजस्त्रीपरिपालकः ॥ ६९ ॥ व्रजस्त्रीनयनानं-
दश्चंद्रमा नंदनंदनः ॥ व्रजस्त्रीतपसां भर्ता व्रज-
स्त्रीभोगलालसः ॥ ७० ॥ व्रजस्त्रीरासरसिको व्रज-
स्त्रीकुहकप्रदः ॥ व्रजस्त्रीभाग्यभूमीशो व्रजस्त्रीज-
नरक्षकः ॥ ७१ ॥ वृंदावनेंदुरानंदो नंदग्रामकृताल-
यः ॥ वनोपवनहेलायुग् गोवर्धनविहारभूः ॥ ७२ ॥
वृंदावनकृतावासो वृंदावननिषेवितः ॥ वृंदाव-
नकदंबेषु लास्यलीलाविनोदवान् ॥ ७३ ॥ वृषभा-
नुसुतास्वामी वृषभानुसुतार्चितः ॥ वृषभानुसुता-
भाग्यं वृषभानुसुताप्रियः ॥ ७४ ॥ राधिकालालि-

तपदो राधिकाकेलिलंपटः ॥ राधिकारतिसर्वस्वं
राधिकाश्यामसुंदरः ॥ ७५ ॥ राधिकारासर-
सिको राधारमणतत्परः ॥ राधाकुंडकृतस्नानो रा-
धाकेलिकृतोत्सवः ॥ ७६ ॥ राधोत्संगनिषण्णांगो
राधाहस्तोपजीवितः ॥ राधिकाकृतसंकेतो रा-
धामानविवर्धनः ॥ ७७ ॥ दानलीलामानलीला-
मंडनो व्रजयोपिताम् ॥ यशोदालालितो देवो
यशोदामानसोत्सवः ॥ ७८ ॥ यशोदापोषितः
श्रीदो यशोदासुखभाजनम् ॥ दधिदुग्धहरश्चौ-
र्यशंकितः पुष्करेक्षणः ॥ ७९ ॥ गोपीभिर्हसि-

तश्चौर्ये गोपीभिः कृतहेलनः ॥ वेणुवादित्रवा-
न्वेद्यो मुरलीवाद्यतत्परः ॥ ८० ॥ मोदमानवपु-
र्मानी माननीयो महीभृताम् ॥ मनोहरो महीभ-
र्ता महामोहनिवारकः ॥ ८१ ॥ मितभाषी मिता-
हारी मीनचंचललोचनः ॥ मधुपानकृतां द्रष्टा म-
धुपानकृदीश्वरः ॥ ८२ ॥ मधुक्रीडापरो मुग्धो म-
धुदैत्यनिषूदनः ॥ मथुरावनितामोही मथुरास्त्रीपु-
रंदरः ॥ ८३ ॥ मुग्धसुंदरगात्रश्रीर्मंदिरांगच्छविः
प्रभुः ॥ प्रेमहर्षमयूराणां लास्यलीलाविनोदकृत्
॥ ८४ ॥ श्रीगोपालो महीपालः सर्ववेदांगपारगः ॥

कृष्णः कमलपत्राक्षः पुंडरीकः सनातनः ॥ ८५ ॥
गोपतिर्भूपतिः शास्ता प्रहर्ता विश्वतोमुखः ॥ आ-
दिकर्ता महाभर्ता महाकालः प्रतापवान् ॥ ८६ ॥
जगज्जीवो जगद्धाता जगद्भर्ता जगद्वसुः ॥ मत्स्यो
भीमः कुहूभर्ता हर्ता वाराहमूर्तिमान् ॥ ८७ ॥
नारायणो हृषीकेशो गोविंदो गरुडध्वजः ॥ गोकुलें-
द्रो महाचंद्रः शर्वरीप्रियकारकः ॥ ८८ ॥ कम-
लामुखलोलाक्षः पुंडरीकः शुभावहः ॥ दुर्वासाः
कपिलो भौमः सिंधुसागरसंगमः ॥ ८९ ॥ गोविंदो
गोपतिर्गोत्रं कालिंदीप्रेमपूरकः ॥ गोस्वामी गो-

कुलेंद्रेशो गोवर्धनवरप्रदः ॥ ९० ॥ नंदादिगोकुलत्राता दाता दारिद्र्यभंजनः ॥ सर्वमंगलदाता च सर्वकामप्रदायकः ॥ ९१ ॥ आदिकर्ता महीभर्ता सर्वनागरसिंधुजः ॥ गजगामी गजोद्धारी कामी कामकलानिधिः ॥ ९२ ॥ कलंकरहितश्चंद्रो विंबोष्ठो विंवसत्तमः ॥ मालाकारकृपाकारः कोकिलस्वरभूषणः ॥ ९३ ॥ रामो लीलांबरो देवो हली दुर्मदमर्दनः ॥ सहस्राक्षपुरीभेत्ता महामारीविनाशनः ॥ ९४ ॥ शिवः शिवतमो भेत्ता वलारातिप्रपूजकः ॥ कुमारीवरदायी च वरेण्यो मीनकेतनः

॥ ९५ ॥ नरो नारायणो धीरो धीरापतिरुदार-
धीः ॥ श्रीपतिः श्रीनिधिः श्रीमान्मापतिः पतिरा-
जहा ॥ ९६ ॥ वृंदापतिः कुलग्रामी धामब्रह्मसनात-
नः ॥ रेवतीरमणो रामः प्रियश्चंचललोचनः ॥ ९७ ॥
रामायणशरीरोऽयं रामी रामः श्रियः पतिः ॥ शर्वरः
शर्वरी शर्वः सर्वत्र शुभदायकः ॥ ९८ ॥ राधाराधयि-
तो राधी राधाचित्तप्रमोदकः ॥ राधारतिसुखोपेतो
राधामोहनतत्परः ॥ ९९ ॥ राधावशीकरो राधा-
हृदयांभोजषट्पदः ॥ राधालिंगनसंमोदो राधान-
र्तनकौतुकः ॥ १०० ॥ राधासंजातसंप्रीतो राधा-

काम्यफलप्रदः ॥ वृंदापतिः कोशनिधिः कोकशो-
कविनाशनः ॥ १ ॥ चंद्रापतिश्चंद्रपतिश्चंडकोदं-
डभंजनः ॥ रामो दाशरथी रामो भृगुवंशसमुद्भवः
॥ २ ॥ आत्मारामो जितक्रोधो मोहो मोहांधभं-
जनः ॥ वृषभानुभवो भावी काश्यपिः करुणानिधिः
॥ ३ ॥ कोलाहलो हली हालो हाली हलधरप्रियः ॥
राधामुखाब्जमार्तंडो भास्करो रविजो विधुः ॥ ४ ॥
विधिर्विधाता वरुणो वारुणो वारुणीप्रियः ॥ रो-
हिणीहृदयानंदी वसुदेवात्मजो वली ॥ ५ ॥ नी-
लांबरो रौहिणेयो जरासंधवधोद्यतः ॥ नागो

नवांभो विरदो विरहो वरदो वली ॥ ६ ॥ गोपथो
विजयी विद्वान् शिपिविष्टः सनातनः ॥ परशुराम-
वचोग्राही वरग्राही शृगालहा ॥ ७ ॥ दमघोषोपदे-
ष्टा च रथग्राही सुदर्शनः ॥ वीरपत्नीयशस्त्राता
जराव्याधिविघातकः ॥ ८ ॥ द्वारकावासतत्त्वज्ञो
हुताशनवरप्रदः ॥ यमुनावेगसंहारी नीलांबरधरः
प्रभुः ॥ ९ ॥ विभुः शरासनो धन्वी गणेशो
गणनायकः ॥ लक्ष्मणो लक्षणो लक्षो रक्षोवंशवि-
नाशनः ॥ ११० ॥ वामनो वामनीभूतो वलिजिद्वि-
क्रमत्रयः ॥ यशोदानंदकर्ता च यमलार्जुनमुक्तिदः

॥ ११ ॥ उलूखली महामानो दामोदरदयापरः ॥
भक्तानुकारी भगवान् केशवो वलधारकः ॥ १२ ॥
केशिहा मधुहा मोही वृषासुरविघातकः ॥ अघा-
सुरविनाशी च पूतनामोक्षदायकः ॥ १३ ॥ कुब्जा-
विनोदी कुब्जांगसमीकरणतत्परः ॥ अश्वमेधो वा-
जपेयो गोमेधो नरमेधवान् ॥ १४ ॥ कंदर्पकोटि-
लावण्यश्चंद्रकोटिसुशीतलः ॥ रविकोटिप्रतीकाशो
वायुकोटिसुशीतलः ॥ १५ ॥ ब्रह्मा ब्रह्मांडकर्ता च
कमलावांछितप्रदः ॥ कमली कमलाक्षश्च कमला-
मुखलोलुपः ॥ १६ ॥ कमलाव्रतधारी च कमला-

क्षः पुरंदरः ॥ सौभाग्याधिकचित्तोऽयं महामायी महोत्कटः ॥ १७ ॥ तारकारिः सुरत्राता मारीचक्षोभकारकः ॥ विश्वामित्रप्रियो दांतो रामो राजीवलोचनः ॥ १८ ॥ लंकाधिपकुलध्वंसी विभीषणवरप्रदः ॥ सीतानंदकरो रामो वीरो वारिधिबंधकः ॥१९॥ चंद्रावलीपतिः कूलः केशी कंसवधोऽमलः ॥ माधवो मधुहा माध्वीपानकृन्नरकप्रदः ॥ १२० ॥ मुंजाटवीगाहमानो धेनुकारिर्धरात्मजः ॥ वंशीवटविहारी च गोवर्धनवनाश्रयः ॥ २१ ॥ तथा तालवनोद्देशी भांडीरवनशंकहा ॥ तृणावर्तकृपाकारी

वृषभानुसुतापतिः ॥ २२ ॥ राधाप्राणसमो राधा-
वदनाब्जमधुव्रतः ॥ गोपीरंजनदैवज्ञो लीलाकम-
लपूजितः ॥ २३ ॥ क्रीडाकमलसंदोहो गोपिका-
प्रीतिरंजनः ॥ रंजको रंजनो रंगो रंगी रंगमहीरुहः
॥२४॥ कामः कामारिभक्तोऽयं पुराणपुरुषः कविः ॥
नारदो देवलो भीमो वालो वालमुखांबुजी ॥ २५ ॥
अंबुजो ब्रह्मसाक्षी च योगी दत्तवरो मुनिः ॥
ऋषभः पर्वतो ग्रामो नदीपवनवल्लभः ॥ २६ ॥
पद्मनाभः सुरज्येष्ठो ब्रह्मा रुद्रोऽहिभूषितः ॥
गणानां त्राणकर्ता च गणेशो ग्रहिलो ग्रही

॥ २७ ॥ गुणाश्रयो गुणक्रोधी क्रोडीकृतजगत्र-
यः ॥ यादवेंद्रो द्वारकेंद्रो मथुरावल्लभो धुरी ॥ २८॥
भ्रमद्भ्रमरलीलाभकुंतलः कुलभूषणः ॥ कुंतीसुत-
प्राणरक्षी कुंतीसुतवरप्रदः ॥ २९ ॥ सुभद्राग्रहणो-
द्युक्तधनंजयनियोजकः ॥ द्रौपदीदैवतं दाता दुर्वा-
सस्तृप्तिकारकः ॥ १३० ॥ यमुनावरदाता च कश्य-
पस्य वरप्रदः ॥ शंखचूडवधोद्दामी गोपीरक्षणत-
त्परः ॥ ३१ ॥ पांचजन्यकरो रामी त्रिरामी वनजो
जयः ॥ सांदीपनसुतादानसंजातगुरुदक्षिणः ॥ ३२ ॥
चतुःषष्टिकलाभिज्ञो मुचुकुंदवरप्रदः ॥ फाल्गुनः

फाल्गुनसखा विराधवधकारकः ॥ ३३ ॥ रुक्मिणीप्राणनाथश्च सत्यभामाप्रियंकरः ॥ सत्याजांबवतीभर्ता लक्ष्मणानंदकंदकः ॥ ३४ ॥ कृतनाग्नजितीकामो मित्रविंदासुखप्रदः ॥ कल्पवृक्षो महावृक्षो दानवृक्षो महाफलः ॥ ३५ ॥ अंकुशो भूसुरो भावो भामको भ्रामको हरिः ॥ सरलः शाश्वतो धीरो यदुवंशी शिवात्मकः ॥ ३६ ॥ प्रद्युम्नवलकर्ता च प्रहर्ता दैत्यहा प्रभुः ॥ महाधनो महावीरो वनमालाविभूषणः ॥ ३७ ॥ तुलसीदामसौभाग्यो जालंधरविनाशनः ॥ शूरः सूर्यो मृतंडश्च भास्करो

विश्वपूजितः ॥ ३८ ॥ रविस्तमोहा वह्निश्च वाडवो
वडवानलः ॥ दैत्यदर्पविनाशी च गरुडो गरुडा-
ग्रजः ॥ ३९ ॥ गोपीनाथो महानाथो वृंदानाथ-
विरोधकः ॥ प्रपंची पंचरूपश्च लतागुल्मश्च गो-
पतिः ॥ १४० ॥ गंगा च यमुनारूपो गोदा वेत्रवती
तथा ॥ कावेरी नर्मदा तापी गंडकी सरयूरजः ॥४१॥
राजसस्तामसः सत्त्वी सर्वांगी सर्वलोचनः ॥ मुदा-
मयोऽमृतमयो योगिनीवल्लभः शिवः ॥ ४२ ॥ बुद्धो
बुद्धिमतां श्रेष्ठो विष्णुर्जिष्णुः शचीपतिः ॥ वंशी
वंशधरो लोको विलोको मोहनाशनः ॥ ४३ ॥ रवरा-

वो रवो रावो बालो बाल्यवलांतकः ॥ शिवो रुद्रो नलो नीलो लांगली लांगलाश्रयः ॥ ४४ ॥ पारदः पावनो हंसो हंसारूढो जगत्पतिः ॥ मोहनीमोहनो माया महामायी महामखी ॥ ४५ ॥ वृषो वृषाकपिः कालः कालीदमनकारकः ॥ कुब्जाभाग्यप्रदो वीरो रजकक्षयकारकः ॥ ४६ ॥ कोमलो वारुणो राजा जलजो जलधारकः ॥ हारकः सर्वपापघ्नः परमेष्ठी पितामहः ॥ ४७ ॥ खड्गधारी कृपाकारी राधारमणसुंदरः ॥ द्वादशारण्यसंभोगी शेषनागफणालयः ॥ ४८ ॥ कामः श्यामः सुखः श्रीदः श्रीहः

श्रीदः पतिः कृतिः ॥ हरिर्हरो नरो नारो नरोत्तम
इषुप्रियः ॥ ४९ ॥ गोपालीचित्तहर्ता च कर्ता
संसारतारकः ॥ आदिदेवो महादेवो गौरीगुरुर-
माश्रयः ॥१५०॥ साधुर्माधुर्विधुर्धाता त्राता क्रूरप-
रायणः ॥ रोलंवी च हयग्रीवो वानरारिर्वनाश्रयः
॥५१॥ वनं वनी वलाध्यक्षो महावंधो महामुनिः ॥
स्यमंतकमणी प्राज्ञो विज्ञो विघ्नविघातकः ॥ ५२ ॥
गोवर्धनो वर्धनीयो वर्धनीवर्धनप्रियः ॥ वार्धन्यो
वर्धनो वर्धी वर्धनः ससुखप्रियः ॥ ५३ ॥ गोपाल-
रमणीभर्ता सांवकुष्ठविनाशकः ॥ वर्धितो वृद्धको

वृद्धो वृंदारकजनप्रियः ॥ ५४ ॥ रुक्मिणीहरण-
प्रेमा प्रेमी चंद्रावली पतिः ॥ श्रीकर्ता विश्वभर्ता
च नारायणनरो बली ॥ ५५ ॥ गणो गणप-
तिश्चैव दत्तात्रेयो महामुनिः ॥ व्यासो नारायणो
दिव्यो भव्यो भावुकधारकः ॥ ५६ ॥ स्वश्रेयसं
शिवं भद्रं भावुकं भविकं शुभम् ॥ शुभात्मकः शुभः
शास्ता प्रशास्ता मेघनादहा ॥ ५७ ॥ ब्रह्मण्यदेवो
दीनानामुद्धारकरणक्षमः ॥ कृष्णः कमलपत्राक्षः
कृष्णः कमललोचनः ॥ ५८ ॥ कृष्णः कामी सदा-
कृष्णः समस्तप्रियकारकः ॥ नंदो नंदी महानादी

मादी मादनकः किली ॥ ५९ ॥ मिलीहिली गिलीगो-
ली गोलो गोलालयो गुली ॥ गुगुली मारकी शाखी
वटः पिप्पलकः कृती ॥ ६० ॥ म्लेच्छहा कालकर्ता
च यशोदायश एव च ॥ अच्युतः केशवो विष्णु-
र्हरिः सत्यो जनार्दनः ॥ ६१ ॥ हंसो नारायणो
नीलो लीनो भक्तिपरायणः ॥ जानकीवल्लभो रामो
विरामो विघ्ननाशनः ॥ ६२ ॥ सहस्रभानुर्महाभानु-
र्वीरभानुर्महोदधिः ॥ समुद्रोऽब्धिरकूपारः पारावारः
सरित्पतिः ॥ ६३ ॥ गोकुलानंदकारी च प्रतिज्ञा-
परिपालकः ॥ सदारामः कृपारामो महारामो धनु-

धरः ॥ ६४ ॥ पर्वतः पर्वताकारो गयो गेयो द्विज-
प्रियः ॥ कमलाश्वतरो रामो रामायणप्रवर्तकः
॥ ६५ ॥ द्यौर्दिवो दिवसो दिव्यो भव्यो भावी
भयापहः ॥ पार्वतीभाग्यसहितो भर्त्ता लक्ष्मीवि-
लासवान् ॥ ६६ ॥ विलासी साहसी सर्वी गर्वी
गर्वितलोचनः ॥ मुरारिर्लोकधर्मज्ञो जीवनो जीव-
नांतकः ॥ ६७ ॥ यमो यमारिर्यमनो यामी याम-
विधायकः ॥ वंशुली पांशुली पांशुः पांडुरर्जुनव-
ल्लभः ॥ ६८ ॥ ललिता चंद्रिकामाली माली मालां-
बुजाश्रयः ॥ अंबुजाक्षो महायज्ञो दक्षश्चिंतामणिः

तमजः ॥ नंदगोपकुमारार्यो नवनीताशनो विभुः ॥ ८० ॥ पुराणः पुरुषः श्रेष्ठः शंखपाणिः सुविक्रमः ॥ अनिरुद्धश्चक्ररथः शार्ङ्गपाणिश्चतुर्भुजः ॥ ८१ ॥ गदाधरः सुरार्तिघ्नो गोविंदो नंदकायुधः ॥ वृंदावनचरः शौरिर्वेणुवाद्यविशारदः ॥ ८२ ॥ तृणावर्तांतको भीमः साहसो बहुविक्रमः ॥ शकटासुरसंहारी बकासुरविनाशनः ॥ ८३ ॥ धेनुकासुरसंघातः पूतनारिर्नृकेसरी ॥ पितामहो गुरुः साक्षी प्रत्यगात्मा सदाशिवः ॥ ८४ ॥ अप्रमेयः प्रभुः प्राज्ञोऽप्रतर्क्यः स्वप्नवर्धनः ॥ धन्यो मान्यो भवो भावो

धीरः शांतो जगद्गुरुः ॥ ८५ ॥ अंतर्यामी-
श्वरो दिव्यो दैवज्ञो देवसंस्तुतः ॥ क्षीराब्धिशय-
नो धाता लक्ष्मीवान् लक्ष्मणाग्रजः ॥ ८६ ॥ धा-
त्रीपतिरमेयात्मा चंद्रशेखरपूजितः ॥ लोकसाक्षी
जगच्चक्षुः पुण्यचारित्रकीर्तनः ॥ ८७ ॥ कोटिमन्मथ-
सौंदर्यो जगन्मोहनविग्रहः ॥ मंदस्मिताननो गोपो
गोपिकापरिवेष्टितः ॥ ८८ ॥ फुल्लारविंदनयनश्चाणू-
रांध्रनिषूदनः ॥ इंदीवरदलश्यामो बर्हिबर्हावतंस-
कः ॥ ८९ ॥ मुरलीनिनदाह्लादो दिव्यमालांबरा-
वृतः ॥ सुकपोलयुगः सुभ्रूयुगलः सुललाटकः

॥ ९० ॥ कंबुग्रीवो विशालाक्षो लक्ष्मीवान् शुभलक्षणः ॥ पीनवक्षाश्चतुर्बाहुश्चतुर्मूर्तिस्त्रिविक्रमः ॥९१॥ कलंकरहितः शुद्धो दुष्टशत्रुनिबर्हणः ॥ किरीटकुंडलधरः कटकांगदमंडितः ॥ ९२ ॥ मुद्रिकाभरणोपेतः कटिसूत्रविराजितः ॥ मंजीररंजितपदः सर्वाभरणभूषितः ॥ ९३ ॥ विन्यस्तपादयुगलो दिव्यमंगलविग्रहः ॥ गोपिकानयनानंदः पूर्णचंद्रनिभाननः ॥ ९४ ॥ समस्तजगदानंदः सुंदरो लोकनंदनः ॥ यमुनातीरसंचारी राधामन्मथवैभवः ॥ ९५ ॥ गोपनारीप्रियो दांतो गोपीवस्त्रापहारकः ॥

शृंगारमूर्तिः श्रीधामा तारको मूलकारणम् ॥ ९६ ॥
सृष्टिसंरक्षणोपायः क्रूरासुरविभंजनः ॥ नरकासुर-
संहारी मुरारिर्वैरिमर्दनः ॥ ९७ ॥ आदितेयप्रियो
दैत्यभीकरो यदुशेखरः ॥ जरासंधकुलध्वंसी कं-
साराति: सुविक्रमः ॥ ९८ ॥ पुण्यश्लोकः कीर्तनीयो
यादवेंद्रो जगन्नुतः ॥ रुक्मिणीरमणः सत्यभामा-
जांबवतीप्रियः ॥ ९९ ॥ मित्रविंदानाग्नजितील-
क्ष्मणासमुपासितः ॥ सुधाकरकुले जातोऽनंतः प्रब-
लविक्रमः ॥ २०० ॥ सर्वसौभाग्यसंपन्नो द्वारकाप-
त्तनस्थितः ॥ भद्रासूर्यसुतानाथो लीलामानुषवि-

ग्रहः ॥ १ ॥ सहस्रषोडशस्त्रीशो भोगमोक्षैकदाय-
कः ॥ वेदांतवेद्यसंवेद्यो वैद्यो ब्रह्मांडनायकः ॥ २ ॥
गोवर्धनधरो नाथः सर्वजीवदयापरः ॥ मूर्तिमान्
सर्वभूतात्मा आर्तत्राणपरायणः ॥ ३ ॥ सर्वज्ञः
सर्वसुलभः सर्वशास्त्रविशारदः ॥ षड्गुणैश्वर्यसंप-
न्नः पूर्णकामो धुरंधरः ॥ ४ ॥ महानुभावः कैव-
ल्यदायको लोकनायकः ॥ आदिमध्यांतरहितः
शुद्धसात्विकविग्रहः ॥ ५ ॥ अंशुमानसमस्तात्मा
शरणागतवत्सलः ॥ उत्पत्तिस्थितिसंहारकारणं
सर्वकारणम् ॥ ६ ॥ गंभीरः सर्वभावज्ञः सच्चिदानं-

द्वियहः ॥ विष्वक्सेनः सत्यसंधः सत्यवाक्सत्यवि-
क्रमः ॥ ७ ॥ सत्यव्रतः सत्यसंज्ञः सत्यधर्मपराय-
णः ॥ आपन्नार्तिप्रशमनो द्रौपदीमानरक्षकः ॥ ८ ॥
कंदर्पजनकः प्राज्ञो जगन्नाटकवैभवः ॥ भक्तवश्यो
गुणातीतः सर्वैश्वर्यप्रदायकः ॥ ९ ॥ दमघोपसु-
तद्वेपी बाणबाहुविखंडनः ॥ भीष्मभक्तिप्रदो दि-
व्यः कौरवान्वयनाशनः ॥ १० ॥ कौंतेयप्रियबंधुश्च
पार्थस्यंदनसारथी ॥ नारसिंहो महावीरः स्तंभ-
जातो महाबलः ॥ ११ ॥ प्रह्लादवरदः सत्यो देव-
पूज्यो भयंकरः उपेंद्र इंद्रावरजो वामनो बलिबंध-

हितकारकः ॥ बालक्रीडासमासक्तो नवनीतस्य तस्करः ॥ २३ ॥ गोपालकामिनीजारश्चौरजारशिखामणिः ॥ परंज्योतिः पराकाशः परवासपरिस्फुटः २४ ॥ अष्टादशाक्षरो मंत्रो व्यापको लोकपावनः ॥ सप्तकोटिमहामंत्रशेखरो देवशेखरः ॥ २५ ॥ विज्ञानज्ञानसंधानस्तेजोराशिर्जगत्पतिः ॥ भक्तलोकप्रसन्नात्मा भक्तमंदारविग्रहः ॥ २६ ॥ भक्तदारिद्र्यदमनो भक्तानां प्रीतिदायकः ॥ भक्ताधीनमनाः पूज्यो भक्तलोकशिवंकरः ॥ २७ ॥ भक्ताभीष्टप्रदः सर्वभक्ताघौघनिकृंतनः ॥ अपारकरुणा-

सिंधुर्भगवान् भक्ततत्परः ॥ २८ ॥ वृंदारकजन-
श्लाघी कालिंदीजलपावनः ॥ ब्रह्मण्यदेवो देवेशो
दत्तात्रेयो दिवस्पतिः ॥ २९ ॥ वेदव्यासः शुभा-
चारो जनकज्ञानदायकः ॥ वाराहः पुंडरीकाक्षो
हिरण्याक्षविदारकः ॥ ३० ॥ नृसिंहः सिंहविक्रांतः
कृतप्रह्लादरक्षणः ॥ हिरण्यकशिपूत्पाटकेलिल-
क्ष्मीलताञ्चितः ॥ ३१ ॥ ब्रह्मादिदेवतावृंदगाय-
त्रीजपतत्परः ॥ बालकेलिर्बाललीलामोहिताशेष-
भूपतिः ॥ ३२ ॥ प्रातःस्मरणसंयुक्तो नित्यस्नान-
विधिप्लुतः ॥ कामगायत्रिकापूतः कामगायत्रिस-

स्कृतः ॥ ३३ ॥ गायत्रीजपनिष्ठानां मनोरथवरप्र-
दः ॥ जगद्वशीकरणभूर्जगदानंदकंदलः ॥ ३४ ॥
मंत्रशास्त्रप्रियो मोही मंत्रशास्त्रविशारदः ॥ मंत्र-
शास्त्रैकनिलयो मंत्रशास्त्रफलप्रदः ॥ ३५ ॥ मंत्र-
शास्त्रक्रियादक्षो मंत्रशास्त्रनिषेवितः ॥ मंत्रशास्त्र-
गुणोन्मादी श्रीविद्यादिसुखास्पदः ॥ ३६ ॥ गोपाल-
सुंदरीप्राणो नृसिंहः सुंदरीस्तुतः ॥ दिग्बंधमंत्रर-
चितो भूतशुद्धिविशारदः ॥ ३७॥ कृतप्राणप्रतिष्ठां-
गो मातृकान्याससत्परः केशवादिकृतन्यासो मू-
लमंत्रपुरस्कृतः ॥३८॥ अंआंइंईं कृताटोप उंऊंऋं

ॠतथैवच ॥ ऌंॡंचस्वरसंदोह एंऐंबीजकृता-
स्पदः ॥ ओंऔंअंअःपूज्यपदः षोडशस्वरमंडितः
॥ ३९ ॥ कंखंगंघंङमीशानश्चंछंजंझंञमीश्वरः ॥
टंठंडंढंणमानंदी तंथंदंधंनमावृतः ॥ ४० ॥ पंफंबं-
भंममाधारो यंरंलंवंसवत्सलः ॥ शंषंसंहंप्रजा-
नाथो ळंक्षंश्रीमातृकामयः ॥४१॥ मातृकामालया
जाप्योभूतलिप्यापुटीकृतः ॥ सुप्तप्रबोधसंस्कारो
रसिको रससागरः ॥ ४२ ॥ ग्लौंबीजवेदिताग्लौं-
ग्लौं गण्यो गणपतिप्रियः ॥ धंधंधनेशो धनदो
धरानायकपूजितः ॥ ४३ ॥ द्रांद्रींक्लींक्लंसः पंचवा-

णेशोज्झखसैंगुरूत्तमः ॥ हसक्षमलवरयूंगुरुपूजा-
परायणः ॥ ४४ ॥ गांगींगूंगैंचगोंगः श्रीगंगादि-
कृतपूजनः ॥ रांरींरूंरंच रौंरः श्रीहुताशनवरप्रदः
॥४५॥ लांलींलूंलैंच लौंलः श्रीभूभारोद्धारणक्षमः ॥
वांवींवूंवैं च वौंवः श्रीपयसामादिभूर्विभुः ॥ ४६ ॥
यांयींयूंयैं च यौंयः श्रीवायुवृंदनिषेवितः ॥ ह्रांह्रीं-
ह्रूंह्रैंच ह्रौंह्रः श्रीव्योमावासो जगन्मयः ॥४७॥
त्रांत्रींत्रूंतारकब्रह्म क्रांक्रींक्रूं कृष्णविग्रहः ॥ ह्रांह्रीं-
ह्रूंहरिरित्युक्तो म्रांम्रींम्रूं मारितासुरः ॥ ४८ ॥
श्रांश्रींश्रूंशिशुपालघ्नो भ्रांभ्रींभ्रूंभयभंजनः ॥ ज्रां-

त्रींत्रूं त्रिजगन्नाथः श्रांश्रींश्रूं चंडिकामयः ॥ ४९ ॥
प्रांप्रींप्रूंपार्वतीप्राणः स्रांस्रींस्रूं च सुदर्शनः ॥
ऌंऌींऌूंऌिपिविन्यासः केशवादिविधायकः ॥५०॥
लक्ष्मीनारायणो देवः शक्तिं श्रींकामपूर्वकः ॥
ह्रींश्रींक्लींआंकीर्तियुक्तः केशवः क्लेशनाशनः ॥५१॥
ह्रींश्रींक्लींआंकांतियुक्तो नारायण उदारधीः ॥
ह्रींश्रींक्लींइं तुष्टियुक्तो माधवः पद्मभूस्तुतः ॥५२॥
ह्रींश्रींक्लींईंपुष्टियुक्तो गोविंदो गरुडध्वजः ॥
ह्रींश्रींक्लींउंधृतिप्रोक्तो विष्णुर्वैकुंठमंदिरः ॥५३॥
ह्रींश्रींक्लींऊंशांतियुक्तो मधुहा मधुसूदनः ॥

चितः ॥ ह्रींश्रींक्लींटं विनयया मुकुंदो सुरमर्दनः
॥६४॥ ह्रींश्रींक्लींठं नंदसुतः सुनंदासमलंकृतः ॥
ह्रींश्रींक्लींडं स्मृतिप्राप्तो नंदी भुवननंदनः ॥६५॥
ह्रींश्रींक्लींढं ऋद्धियुक्तो नरो नारायणांकितः ॥
ह्रींश्रींक्लींणं नरकजित् समृद्धिपरिसेवितः ॥६६॥
ह्रींश्रींक्लींतं शुद्धियुक्तो हरिर्हर्षवशीकृतः ॥ ह्रीं-
ह्रींक्लींथं बुद्धियुक्तः कृष्णः कलिमलापहः ॥६७॥
ह्रींश्रींक्लींदं सत्यशीलो भूत्यायुक्तो भयापहः ॥
ह्रींश्रींक्लींधं मतियुतः सात्वतः सात्विकार्चितः ६८
ह्रींश्रींक्लींनं क्षमाशीलः शौरिः सूरिजनाधिपः ॥

ह्रींश्रींक्लींपं रमारामः शूरः शरणवत्सलः ॥ ६९ ॥
ह्रींश्रींक्लींफं उमाकांतो जनार्दन इलाप्रियः ॥
ह्रींश्रींक्लींबं क्लेदनीयुग् भूधरो भूधरालयः ॥ ७० ॥
ह्रींश्रींक्लींभं भिन्नया युग् विश्वमूर्तिर्विशेषवित् ॥
ह्रींश्रींक्लींमं वसुदया वैकुंठः कुंठिताशयः ॥ ७१ ॥
ह्रींश्रींक्लीं यं वसुधयाऽलंकृतः पुरुषोत्तमः ॥ ह्रीं-
श्रींक्लींरं पराप्राणो बली बलसमन्वितः ॥ ७२ ॥
ह्रींश्रींक्लींलं परायिण्या पावितश्च बलानुजः ॥ ह्रीं-
श्रींक्लींवं सूक्ष्मया युग् बालो बालपराक्रमः ॥७३॥
ह्रींश्रींक्लींशं वृषघ्नश्च संध्यायुक् शांतिविग्रहः ॥

चितः ॥ र्‍हींश्रींक्लींटं विनयया मुकुंदो मुरमर्दनः
॥६४॥ र्‍हींश्रींक्लींठं नंदसुतः सुनंदासमलंकृतः ॥
र्‍हींश्रींक्लींडं स्मृतिप्राप्तो नंदी भुवननंदनः ॥६५॥
र्‍हींश्रींक्लींढं ऋद्धियुक्तो नरो नारायणांकितः ॥
र्‍हींश्रींक्लींणं नरकजित् समृद्धिपरिसेवितः ॥६६॥
र्‍हींश्रींक्लींतं शुद्धियुक्तो हरिर्हर्षवशीकृतः ॥ र्‍हीं-
र्‍हींक्लींथं बुद्धियुक्तः कृष्णः कलिमलापहः ॥६७॥
र्‍हींश्रींक्लींदं सत्यशीलो भूत्यायुक्तो भयापहः ॥
र्‍हींश्रींक्लींधं मतियुतः सात्वतः सात्विकार्चितः६८
र्‍हींश्रींक्लींनं क्षमाशीलः शौरिः सूरिजनाधिपः ॥

ह्रींश्रींक्लींपं रमारामः शूरः शरणवत्सलः ॥ ६९ ॥
ह्रींश्रींक्लींफं उमाकांतो जनार्दन इलाप्रियः ॥
ह्रींश्रींक्लींवं छेदनीयुग् भूधरो भूधरालयः ॥ ७० ॥
ह्रींश्रींक्लींभं भिन्नया युग् विश्वमूर्तिर्विशेषवित् ॥
ह्रींश्रींक्लींमं वसुदया वैकुंठः कुंठिताशयः ॥ ७१ ॥
ह्रींश्रींक्लीं यं वसुधयाऽलंकृतः पुरुषोत्तमः ॥ ह्रीं-
श्रींक्लींरं पराप्राणो वली वलसमन्वितः ॥ ७२ ॥
ह्रींश्रींक्लींलं परायिण्या पावितश्च वलानुजः ॥ ह्रीं-
श्रींक्लींवं सूक्ष्मया युग् वालो वालपराक्रमः ॥७३॥
ह्रींश्रींक्लींशं वृषघ्नश्च संध्यायुक् शांतिविग्रहः ॥

ह्रींश्रींक्लींपं वृषभज्ञायुक्तपांडित्यमंडितः ॥ ७४ ॥
ह्रींश्रींक्लींसं प्रभायुक्तो हंसो हतबकासुरः ॥ ह्रीं-
ह्रींश्रींक्लींहं निशानंदी वराहो धरणीस्तुतः ॥७५॥
ह्रींश्रींक्लींलं मोघया युक्तो विमलो विमलांतकः ॥
ह्रींश्रींक्लींक्षंविद्युदग्निर्नरसिंहो भयापहः ॥ ७६ ॥
क्ष्रौंन्सिंहः क्रोधरूपः कलिकालभयप्रदः ॥ ह्रां-
ह्रींह्रौंह्रः कृपासिंधुः ह्रांह्रींह्रौंह्रः श्रियः पतिः
॥७७॥ क्लांक्लींक्लौंक्लः कामदेवस्त्रैलोक्यवशकारकः ॥
ह्क्लौंवासुदेवाय नमो मनोभवस्वरूपिणे ॥७८॥ ह्क्लीं
संकर्षणाय नमो मकरध्वजमूर्तये ॥ ह्क्लूं प्रद्युम्नाय

नमो बालकंदर्परूपिणे ॥ ७९ ॥ हसक्लिमनिरुद्धाय मन्मथाय नमो नमः ॥ हसक्लंनारायणाय कामदेवाय ते नमः ॥८०॥ मूलेन व्यापकं कृत्वा वासुदेवं स्मरन् हृदि ॥ तावद्ध्यायेन्महेशानि यावत्तन्मयतां व्रजेत् ॥८१ ॥ निश्चलत्वं यदा याति मनो ध्यानवशात्प्रिये ॥ तदा मंत्रस्य यंत्रस्य सिद्धिर्भवति नान्यथा ॥ ८२ अल्पायासेन देवेशि साधयेत्स्वमनोरथान् ॥ स्वर्भूपाताललोकेषु यत्किंचिन्मनसेप्सितं ॥ ८३ ॥ तत्सर्वं जायते देवि साधकस्य वरानने ॥ प्राणापानेन वा कुर्यान्निश्चल्यं मनसः प्रिये ॥ ८४ ॥

इति गोपालदेवस्य रहस्यातिरहस्यकं ॥ नाम्नां सह-
स्रं देवेशि कथितं तव भक्तितः॥८५॥ त्वं मे प्राणा-
धिका यस्मादिदं च प्राणतोऽधिकम्॥तस्मात्ते गदितं
देवि सावधाना सुसाधय ॥८६॥ नेदं शठाय मूर्खा-
य कृपणाय दुरात्मने ॥ दांभिकाय कुशिष्याय देयं
सर्वांगसुंदरि ॥ ८७ ॥ विनीताय सुशिष्याय धीराय
साधकाय च ॥ वैष्णवाय विशुद्धाय गोपालोपास-
काय च ॥८८ ॥ गुरुसेवासमर्थाय गुरुसेवापराय
च ॥ गुरुं गोपालरूपेण पश्यतेऽभेदचक्षुषा ॥८९॥
देयं शांताय भक्ताय प्राणादपि प्रियाय च ॥ प्र-

काशयेत्कुपात्रे यः स महामृत्युमाप्नुयात् ॥ ९० ॥
अनेन सदृशं देवि स्तोत्रं नास्ति महीतले ॥ या-
न्यान्मनोरथान्कृत्वा पठेत्तांस्तानवाप्नुयात् ॥९१॥
सर्वरोगप्रशमनमपमृत्युविनाशनम् ॥ दीर्घायु-
ष्यप्रदं देवि पुत्रपौत्रविवर्धनम् ॥ ९२ ॥ पुत्रप्रद-
मपुत्राणामगतीनां गतिप्रदम् ॥ वर्णत्रयेण देवेशि
पठनीयं परात्परम् ॥ ९३ ॥ तत्रापि ब्राह्मणैरेव
साधनीयं विशेषतः ॥ श्रवणाच्छूद्रजातीनामि-
दं निष्फलतां व्रजेत् ॥ ९४ ॥ विधिना प्रा-
तरुत्थाय स्नात्वा निर्मलमानसः ॥ संध्यादिकर्म

निर्वर्त्य ततः पूजागृहं व्रजेत् ॥ १५ ॥ उपविश्या-
सने तत्र भूतशुद्धिं समाचरेत् ॥ ततः प्राणान्प्रति-
ष्ठाप्य मातृकान्यासपूर्वकम् ॥ १६ ॥ मूलमंत्रस्य
विधिनाभ्यासान्कुर्यात्सुलोचने ॥ चक्रराजं सम-
भ्यर्च्यैत्पात्रस्थापनपूर्वकम् ॥ १७ ॥ मूलमंत्रं जपे-
द्देवि सहस्रत्रितयं ततः ॥ रहस्यं नामसाहस्रं
पश्चाद्देवि पठेन्नरः ॥ १८ ॥ वारमेकं पठेद्यस्तु
सर्वपापक्षयो भवेत् ॥ नित्यकर्मस्वनुष्ठानात्पातकं
क्षयमाप्नुयात् ॥ १९ ॥ वारद्वयं तु योऽधीते तस्य
पुण्यफलं शृणु ॥ गंगादिसर्वतीर्थेषु स्नातो भवति

सुव्रत ॥ ३०० ॥ वारद्वयं तु योऽधीते पूजायाः फलमाप्नुयात् ॥ कुरुक्षेत्रे स्वर्णदानाद्गंगातीरनिवासतः ॥ १ ॥ निर्जले मरुभूदेशे प्रपादानाच्च नित्यशः ॥ अविमुक्ते महाक्षेत्रे कोटिब्राह्मणभोजनात् ॥ २ ॥ कोटिलिंगप्रतिष्ठानाच्छ्वेतद्वीपे महेश्वरि ॥ यत्फलं जायते देवि तत्फलं पाठमात्रतः ॥ ३ ॥ महापातकपुंजानां नाशनं स्मरणादपि ॥ प्रदहेद्देवदेवेशि तूलराशिमिवानलः ॥ ४ ॥ पंचोपचारैः संपूज्य देवं श्रीपुरुषोत्तमम् ॥ चतुर्वारं पठेदेतत्पश्चान्नामसहस्रकम् ॥ ५ ॥ सर्वे रोगाः प्रणश्यं-

ति दीर्घमायुष्य विंदति ॥ ज्वरार्तस्य शिरः स्पृष्ट्वा पठेन्नामसहस्रकम् ॥ ६ ॥ ज्वरः सद्यो विलीयेत शिरःशूलादिसंयुतः सर्वव्याधिनिवृत्त्यर्थं चंदनं चाभिमंत्रयेत् ॥ ७ ॥ पंचधा यः पठेदेतन्नामसाहस्रमुत्तमम् ॥ ग्रहोपसर्गाः कृत्यादिबाधा नश्यंति तत्क्षणात् ॥ ८ ॥ वारपट्कं पठेद्यस्तु गोपालध्यानतत्परः ॥ वर्षमात्रेण देवेशि दरिद्रो धनमाप्नुयात् ॥ ९ ॥ पुत्रप्राप्त्यै तु वंध्यानां नवनीतं मनोरमम् ॥ सप्तधा मंत्रितं दद्यात्पुत्रलाभो भवेद्ध्रुवम् ॥ १० ॥ राजानं यो वशीकर्तुं चिंतयेन्मनसा शिवे ॥ सप्त-

वारं तदा जप्यात्तद्देहाभिमुखं प्रिये ॥ ११ ॥ राजा-
नं वशयेत्क्षिप्रं नात्र कार्या विचारणा ॥ अष्टधा
यः पठेद्देवि षण्मासं विजितेंद्रियः ॥ १२ ॥ तन्मु-
खालोकमात्रेण मुह्येल्लोकत्रयं शिवे ॥ तस्मिन्प्रयो-
गान्ये कुर्युः शंकरप्राणवल्लभे ॥ १३ ॥ ते सुदर्श-
नचक्रेण चूर्ण्यंते नात्र संशयः ॥ अभिचारक्रियां
कुर्याद्यस्तस्मिन् साधकोत्तमे ॥ १४ ॥ तन्नारसिंहो
भगवान् सद्यो हंति न संशयः ॥ नानेन सदृशं
स्तोत्रं त्रिलोक्यां वर्तते शिवे ॥ १५ ॥ नववारं
पठेद्यस्तु वृंदारण्ये विशेषतः ॥ यद्वा मधुवने देवि

वंशीवटतलेऽथवा ॥१६॥ कदंबवनमूले वा निष्का-
मो विजितेंद्रियः ॥ स षण्मासेन देवेशि कृष्णं
पश्यति चक्षुषा ॥ १७ ॥ एवं नवावृत्तिफलं कथि-
तं ते सुरेश्वरि ॥ नवावृत्त्या न साध्यं यत्तन्नास्त्येव
जगत्रये ॥१८॥ वसन् वृंदावने रम्ये यमुनाकुंज-
भूगतः ॥ पद्मैर्वा तुलसीपुष्पैश्चंपकैर्वा कदंबकैः
॥ १९ ॥ शालग्रामशिलां योऽर्चेन्नाममंत्रैरतंद्रितः ॥
चतुर्थी नमसा युक्तैस्तारकाम श्रिया युतैः ॥ २० ॥
ॐक्लींश्रीं देवाय नमः ॥ एवं सर्वाणि १००००
नामानि कृत्वा शालग्रामशिलां पूजयेदुक्तफलदो

भवति ॥ न शक्नोमि फलं तस्य वक्तुं वर्षशतैरपि ॥
सर्वक्रतुफलं लब्ध्वा सर्वकामानवाप्नुयात् ॥ २१ ॥
षण्मासमाचरेद्यस्तु विधिमेनं शुचिस्मिते ॥ प्रत्य-
क्षीभूय कृष्णोऽस्मै वरं यच्छति कामितम् ॥ २२ ॥
न पुनर्जायते योनौ मरणं नास्ति चापरम् ॥ कोटि-
जन्मार्जितं पापं त्यक्त्वा वैकुंठमाप्नुयात् ॥ २३ ॥
रहस्यं नामसाहस्रं निष्कामं यो जपेच्छिवे ॥ ब्रह्म-
ज्ञानमवाप्नोति येन मुच्येत बंधनात् ॥ २४ ॥
धनार्थी धनमाप्नोति यशोऽर्थी लभते यशः ॥ विद्या-
र्थी प्राप्नुयाद्विद्यां पुत्रार्थी लभते सुतान् ॥ २५ ॥

स्तोत्रेणानेन देवेशि नित्यं पूजाफलं लभेत् ॥
बहूनां जन्मनामंते गोपालोपासको भवेत् ॥ २६ ॥
नामसाहस्रपाठश्च तत्राप्यतिसुदुर्लभः ॥ विरला
एव लोकेऽस्मिन् वैष्णवाचारवेदिनः ॥ २७ ॥ त-
त्रापि विरला देवि नामसाहस्रपाठकाः ॥ विना
नामसहस्रं यस्तोपयेत्पुरुषोत्तमम् ॥ २८ ॥ लोचना-
भ्यां विहीनः स रूपं पश्यति दुर्मतिः ॥ रहस्यं नाम-
साहस्रं त्यक्त्वा यः सिद्धिकामुकः ॥२९॥ स सोपा-
नपथं त्यक्त्वा गच्छेदूर्ध्वं विमूढधीः ॥ अयुतं यः पठे-
देतत् षण्मासेन समाहितः ॥ ३० ॥ स सर्वाः संपदो

यायादंते मुक्तिमवाप्नुयात् ॥ संक्रांतौ विषुवे चैव गुरोर्जन्मदिने तथा ॥ ३१ ॥ द्वादश्यां पौर्णिमायां च ग्रहणे चंद्रसूर्ययोः ॥ यः पठेत्प्रयतो देवि तस्य पापक्षयो भवेत् ॥ ३२ ॥ रासोत्सवे महादेवि पौर्णमास्याममंदधीः ॥ पठेत्समाहितमनाः सर्वसिद्धिं स विंदति ॥ ३३ ॥ इति श्रीराधिकानाथनाम्नासाहस्रमीरितम् ॥ स्मरणात्पापराशीनां खंडनं मृत्युनाशनं ॥ ३४ ॥ ब्रह्महत्या सुरापानं स्तेयं गुर्वंगनागमः ॥ परद्रव्यापहरणं परद्वेषसमन्वितम् ॥ ३५ ॥ मानसं वाचिकं कायं यत्पापं पापसंभवम् ॥ सहस्रनामपठना-

त्सर्वं नश्यति तत्क्षणात् ॥ ३६ ॥ महादारिद्र्ययुक्तो यो वैष्णवो विष्णुभक्तिमान् ॥ कार्तिक्या यः पठेद्रात्रौ शतमष्टोत्तरं सुधीः ॥ ३७ ॥ पीतांबरधरः श्रीमान्सुगंधिपुष्पचंदनैः ॥ पुस्तकं पूजयेद्देवि नैवेद्याद्युपचारकैः ॥ ३८ ॥ तुलसीमालया युक्तो वैष्णवं पूजयेन्निशि ॥ पठेत्सहस्रनामाख्यं ततः सिद्धिः प्रजायते ॥ ३९ ॥ महानिशायां सततं वैष्णवो यः पठेत्सदा ॥ देशांतरगता लक्ष्मीः समायाति न संशयः ॥ ४० ॥ त्रैलोक्ये च महादेवः सुंदर्यः काममोहिताः ॥ मुग्धाः स्वयं समायांति वैष्णवं च

भजंति ताः ॥ ४१ ॥ रोगी रोगात्प्रमुच्येत बद्धो मुच्येत बंधनात् ॥ गुर्विणी जनयेत् पुत्रं कन्या विंदति सत्पतिम् ॥ ४२ ॥ राजानो वश्यतां यांति किं पुनः क्षुद्रमानुषाः ॥ सहस्रनामपठनाच्छ्रवणात्पूजनात्प्रिये ॥ ४३ ॥ धारणात्सर्वमाप्नोति वैष्णवो नात्र संशयः ॥ वंशीवटे चान्यवटे तथाश्वत्थस्य मूलके ॥ ४४ ॥ कदंबपादपतले श्रीगोपालस्य संनिधौ ॥ यः पठेद्वैष्णवो नित्यं स याति हरिमंदिरम् ॥ ४५ ॥ यद्गृहे पुस्तकं देवि पूजितं परितिष्ठति ॥ न मारी न च दुर्भिक्षं नोपसर्गभयं भवेत्

॥ ४६ ॥ सर्वे भूतपिशाचाद्याः पलायंतेऽतिदूरतः ॥
श्रीगोपालो महादेवि वसेत्तस्य गृहे सदा ॥ ४७ ॥
मथुरायां महाक्षेत्रे तथा मंदरकानने ॥ वृंदावने
द्वारकायां गोकुले नंदपत्तने ॥ ४८ ॥ गोवर्धनगि-
रौ रम्ये तुलसीकानने तथा ॥ समुद्रगानदीतीरे
कालीयहृदसन्निधौ ॥ ४९ ॥ वेंकटे रंगनाथे च
बदर्याश्रममंडले ॥ वाराणस्यां प्रयागे च जगन्ना-
थाश्रमे तथा ॥ ५० ॥ यत्र कुत्रापि देवेशि जाह्न-
वीयमुनातटे ॥ पुण्येषु गंगाद्वारादिक्षेत्रेषु वरव-
र्णिनि ॥ ५१ ॥ यः साधयेदिदं स्तोत्रं श्रीगोपालै-

कतानवाक् ॥ स सर्वसंपदो लब्ध्वा यात्यंते वैष्णवं पदम् ॥५२॥ श्रीवृंदावनचंद्रेण पुरेदं रासमंडले ॥ राधायै गदितं भद्रे तथा वै नारदाय च ॥ ५३ ॥ नारदाल्लब्धवान्देवि दुर्वासा मुनिसत्तमः ॥ ममावतारो लोकेषु यो रुद्र इति कीर्तितः ॥ ५४ ॥ तेन प्रोक्तं वसिष्ठाय वसिष्ठेन प्रकाशितम् ॥ एवं परंपराप्राप्तं विरला वैष्णवा जनाः ॥ ५५ ॥ कलौ जानंति देवेशि मया तुभ्यं प्रकाशितम् ॥ गोपनीयं त्वया देवि यदि चेत्सिद्धिमिच्छसि ॥ ५६ ॥ प्राणादप्यधिकं देवि मम पादौ स्पृशामि ते ॥ गोप-

नीयं गोपनीयं गोपनीयं प्रयत्नतः ॥ ३५७ ॥
इति श्रीसंमोहनाख्ये महातंत्रे पार्वतीश्वरसंवादे
गोपालसहस्त्रनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥ ॥ ॥

अथ गोपालस्तवराजस्तोत्रम् ॥ ॐ अस्य श्रीगो-
पालस्तोत्रमंत्रस्य ॥ नारद ऋषिः ॥ अनुष्टुप्छंदः ॥
श्रीकृष्णः परमात्मा देवता ॥ श्रीकृष्णप्रीत्यर्थे जपे
विनियोगः ॥ ॥ अथ ध्यानम् ॥ सजलजलदनीलं
दर्शितोदारशीलं करतलधृतशैलं वेणुवाद्ये रसा-
लं ॥ व्रजजनकुलपालं कामिनीकेलिलोलं तरुण-
तुलसिमालं नौमि गोपालबालम् ॥ १ ॥ ॥ नारद

उवाच ॥ नवीननीरदश्यामं नीलेंदीवरलोचनम् ॥
वल्लवीनंदनं वंदे कृष्णं गोपालरूपिणम् ॥ २॥ स्फुर-
द्बर्हिदलोद्बद्धनीलकुंचितमूर्धजम् ॥ कदंबकुसुमोद्भा-
सि वनमालाविभूषितम् ॥ ३ ॥ गंडमंडलसंसर्गिच-
लत्कांचनकुंडलम् ॥ स्थूलमुक्ताफलोदारहारोद्योति-
तवक्षसम् ॥ ४॥ हेमांगदतुलाकोटिकिरीटोज्ज्वलवि-
ग्रहम् ॥ मंदमारुतसंक्षोभिचलितांबरसंचयम् ॥ ५ ॥
रुचिरौष्ठपुटन्यस्तवंशीमधुरनिःस्वनैः ॥ लसद्गोपा-
लिकाचेतो मोहयंतं मुहुर्मुहुः ॥ ६ ॥ वल्लवीवदनां-
भोजमधुपानमधुव्रतम् ॥ क्षोभयंतं मनस्तासां सस्मे

रापांगवीक्षणैः ॥ ७ ॥ यौवनोद्भिन्नदेहाभिः संसक्ताभिः
परस्परं ॥ विचित्रांबरभूषाभिर्गोपनारीभिरावृतम्
॥ ८ ॥ प्रभिन्नांजनकालिंदीजलकेलिकलोत्सुकम् ॥
योधयंतं क्वचिद्गोपान् व्याहरंतं गवां गणम् ॥ ९ ॥
कालिंदीजलसंसर्गिशीतलानिलकंपिते ॥ कदंब-
पादपच्छाये स्थितं वृंदावने क्वचित् ॥ १० ॥ रत्न-
भूधरसंलग्नरत्नासनपरिग्रहम् ॥ कल्पपादपमध्यस्थ-
हेममंडपिकागतं ॥ ११ ॥ वसंतकुसुमामोदसुरभी-
कृतदिङ्मुखे ॥ गोवर्धनगिरौ रम्ये स्थितं रासर-
सोत्सुकम् ॥ १२ ॥ सव्यहस्ततलेन्यस्तगिरिवर्या-

तपत्रकम् ॥ खंडिताखंडलोन्मुक्तमुक्तासारघनाघनं
॥ १३ ॥ वेणुवाद्यमहोल्लासकृतहुंकारनिःस्वनैः ॥
सवत्सैरुन्मुखैः शश्वद्गोकुलैरभिवीक्षितम् ॥ १४ ॥
कृष्णमेवानुगायद्भिस्तच्चेष्टावशवर्तिभिः ॥ दंडपा-
शोद्यतकरैर्गोपालैरुपशोभितम् ॥ १५ ॥ नारदा-
द्यैर्मुनिश्रेष्ठैर्वेदवेदांगपारगैः ॥ प्रीतिसुस्निग्धया
वाचा स्तूयमानं परात्परम् ॥ १६ ॥ य एवं चिंत-
येद्देवं भक्त्या संस्तौति मानवः ॥ त्रिसंध्यं तस्य
तुष्टोऽसौ ददाति वरमीप्सितम् ॥ १७ ॥ राजवल्लभ-
तामेति भवेत्सर्वजनप्रियः ॥ अचलां श्रियमाप्नोति

स वाग्मी जायते ध्रुवम् ॥ १८ ॥ इति श्रीगौतमीयतंत्रे गोपालचूडामणिस्तवराजः संपूर्णः ॥ ॥

इदं पुस्तकं श्रीवैद्यकमलशरणगोस्वामितो लब्ध्वा भगीरथात्मज हरिप्रसादेन मुंबय्यां निर्णयसागराख्यमुद्रणालये मुद्रयित्वा प्रकाशितम् ।

श्रीमद्वेदमार्गप्रतिष्ठापनाचार्यपुष्करपीठस्थ श्रीमन्निम्बार्काचार्यश्रीघनश्यामशरणदेवाज्ञया तच्छिष्येण भगीरथात्मजहरिप्रसादेन मोहमय्याख्यपत्तने निर्णयसागराख्यमुद्रणालये मुद्रयित्वा प्रसिद्धिं नीतम् ।

विक्रमादित्य संवत् १९६२, शके १८२७.

पुस्तक मिलनेका ठिकाना-

हरिप्रसाद भगीरथजी,

कालिकादेवीरोड़ रामवाड़ी.

मुंबई.

हनुमानदास व्रजवल्लभजीका पुस्तकालय

कानपुर.